

Apie kitų komunistų turta „Respublika“ nerašė

Vilnius, balandžio 28 d. (LR) — Seimo posėdyje balandžio 20 d. dauguma nepritarė opozicijos pasiūlymui sudaryti Seimo komisiją Lietuvos Komunistų Partijos (LKP) turto likimui iširti, o Seimo pirmininko pavaduotojas, LDDP frakcijos narys Juozas Bernatoniš pateikė alternatyvų nutarimo projektą. Jame siūloma Seimo Etikos ir procedūrų komisijai išanalizuoti spaudoje pateiktus faktus dėl parlamentaro Alfonso Navicko veiklos, o Seimo Ekonominių nusikaltimų tyrimo komisijai ir Valstybės kontrolės departamentui išsiaiškinti, ar teisėtai buvo išdalytas LKP turto ir kaip jis yra naudojamas. Kaip rašo Kęstutis Jauniškis „Lietuvos ryte“, balandžio 27 d. Seimo posėdyje toliau buvo diskutuojama dėl Juozo Bernatoniš pasiūlymo.

Seimo Tėvynės Sąjungos frakcijos vardu kalbėjęs frakcijos seniūno pavaduotojas Kęstutis Skrebys išreiškė nusistebėjimą, jog pagal apklausas populiarūs politikai suserimo po „Respublikoje“ paskelbtų straipsnių. „Ar kas nors šioje salėje nežinojo, kad LKP-LDDP vadovai 'plovė' ir suko partinį turą ir pinigų? Tą darė ne tik LKP-LDDP, bet ir komjaunimo vadai, kurie dabar vadovauja apskritims, užima aukštus postus ministerijose“, teigė K. Skrebys.

Jo nuomone, A. Navicko namas pastatytas prastame rajone ir architektūriškai nesukoningas, be to, dar neįrengtas — palyginti su „kitų LKP vadų namukais“, yra prastas. Pasak K. Skrebio, kituose sostinės rajonuose, yra tokių namų, kurių TV programa „Panorama“ net nedrįsta nufilmuoti. K. Skrebys kalbėjo: „būtų galima paminėti ir Ekselencijos (A. Brazausko. — Red) šeimos namelius, pastatytus blokados metais. Apie visus šiuos dalykus tas bulvarinis laikraštukas tyli“, matyt,

Vilniuje prasidėjo Europos Tarybos komiteto posėdis

Vilnius, gegužės 3 d. (Elta) — Trečiadienį Vilniuje prasidėjo Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos Kultūros ir švietimo komiteto posėdis. Jame dalyvauja Parlamentinės Asamblėjos generalinis sekretorius Danielis Tarschys bei visos komitetas. Taip pat atvyko parlamentarai, atstovaujantys kitiems asamblėjos komitetams.

Posėdis bus dviejų dalių. Pirmojoje vyks žydų jidiš kultūros konferencija. Ketvirtadienį — antrojoje — bus nagrinėjamas Lietuvos kultūros ir švietimo problemos.

Atidarydamas posėdį ir konferenciją, Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas pažymėjo, kad žydai dalyvavo Lietuvos nacionalinio išsivadavimo judėjime 19 amžiuje, Lietuvos nepriklausomybės kovose, padarė didelį įnašą į Lietuvos kultūrą.

Į konferencijos dalyvius kreipėsi Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos kultūros ir švietimo komiteto vicepirmininkas Sir Russell Johnston, Parlamentinės Asamblėjos viceprezidentas Luis Maria de Pulg, Asamblėjos Kultūros ir švietimo komiteto narys Vytautas Landsbergis.

turėdamas galvoje „Respublika“, pareiškė K. Skrebys.

„Tai kodėl gi tas triukšmelis kilo, kas jį užsakė, koks jo tikslas ir kas šio marionėčių teatro šeimininkas?“ — klausė parlamentarai. Jis kreipėsi į generalinį prokurorą Vladą Nikitiną, kad būtų iširtas dviejų LKP grupuočių, vadovaujamų M. Burokevičiaus ir A. Brazausko, 1990 m. balandžio 9 d. susitarimas dėl LKP turto dalybų. Kęstutis Skrebys pasiūlė Juozo Bernatoniš nutarimo projektui nepritari. Bernatoniš Seimos nariams priminė, kad Konstitucija neatleidžia Seimo narių nuo atsakomybės už šmeižtą.

Seimo opozicijos atstovas Juozas Listavičius kalbėjo, jog LDDP parengtas projektas siūlo spręsti ne tą problemą, apie kurią rašė spauda. „LDDP perdavė likusį, one visą turta“, sakė J. Listavičius, prieš tai Seimo narius informavęs, kad jam yra žinomas LDDP turto balansas 1990-1991 metais. Listavičiaus nuomone, Seimo daugumos parengtas nutarimo projektas klaidina ir kiršina žmones, tenkina tik privačių grupių interesus.

Seimo Krikščionų Demokratų frakcijos vardu kalbėjęs Kazimieras Kryževičius sakė, kad LDDP pateikti dokumento projekto nereikėtų net svarstyti, nes jis „grindžiamas su Kovo 11-osios Akto nesuderinama nuostata, kad viena iš sovietinių okupacinės valdžios struktūrų — lietuviškasis Sovietų Sąjungos Komunistų partijos (SSKP) padalinys — turėjo Lietuvoje teisėtai igyti turta“.

Frakcijos nuomone, „Visas SSKP naudotas turta Lietuvos teritorijoje, nepriklausomai nuo šios struktūros skaidymosi ir pavadinimo keitimo, yra neginčijama Lietuvos Respublikos nuosavybė“, kuri buvo ne paimita, o susigrąžinta.

Žodį tarė Europos Tarybos generalinis sekretorius Danielis Tarschys. „Pasaulis rengiasi paminėti Antrojo Pasaulinio karo pabaigą. Ta proga turime prisiminti ne tik žuvusius, bet platesniu kontekstu visa tai, kas žuvo šiame kare, vadinas ir jidiš kultūros tradicijas“, pasakė jis.

Po įžanginių kalbų posėdžio ir konferencijos dalyviams paskaitas skaitė Anglijos, Izraelio, Lietuvos ir Vokietijos jidiš kultūros tyrinėtojai.

Prez. Brazauskas dalyvauja iškilinėse Londone

Vilnius, gegužės 5 d. (Elta) — Šeštadienį prezidentas Algirdas Brazauskas išvyko į Londoną dalyvauti pergalės prieš fašizmą Antrajame Pasauliniame kare minėjimą. Kartu su juo vyks užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, prezidento patarijas užsienio politikos klausimais Justas Paleckis ir užsienio reikalų ministerijos Vakarų Europos skvrius vedėjas Rokas Bernotas.

Sekmadienį Londone, Šv. Pauliaus katedroje, Lietuvos

Vilniuje balandžio 29-30 dienomis vykusioje konferencijoje apie Lietuvos ir Lenkijos patirtį pereinant iš komunizmo į demokratiją kalbėjo žinomi Lietuvos ir Lenkijos politikai ir mokslininkai ir žymus JAV politologas Zbigniew Brzezinski. Prie konferencijos stalo sėdi (iš k.) Z. Brzezinski, Lietuvos Ekonomikos Instituto direktorius E. Vilkas, Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, Lenkijos Seimo narys J. Osiatynski ir Atviros Lietuvos fondo direktorius Vytautas Grudis.

Karo pabaiga Lenkijai nebuvo pergalė

Varšuva, gegužės 8 d. (Elta) — Karo pabaigos diena ir „ne visiems buvo Pergalės diena“. Ji „tikrai nebuvo pergalės diena Centrinės Europos tautoms, taip pat Lenkijai“, pareiškė Lenkijos prezidentas Lech Wałęsa, pirmadienį kalbėdamas bendrame Lenkijos Seimo ir Senato posėdyje.

Lenkijos valstybės vadovas pažymėjo, kad „Lenkijos likimą Teherane ir Jaltoje nulėmė šio pasaulio galūnai“, „šalis buvo palikta svetimos valstybės įtakos sferoje“, „lenkams dar kartą buvo užtrenktos durys į laisvę“, ir jie „dar pusę amžiaus po karo kovojo dėl laisvės“.

Tuo prezidentas Wałęsa paaiškino savo sprendimą nedalyvauti iškilinėse už šalies ribų.

Kartu Lenkijos valstybės vadovas panaudojo iškilmingo jubiliejinio posėdžio tribūną vidaus politikai „sąskaitų suvedinėjimui. Kai prezidentas užsiėmė parlamentą ir valdancija koalicija, jo kalbą nutraukė pasipiktinusių deputatų ir senatorių šūksmai. Seimo pirmininkas buvo priverstas raminti parlamentarai ir po Lech Wałęsos grasinimo, kad jis savo kalbai „ras kita auditorija“.

Jubiliejiniam nutarime parlamentas pažymėjo, kad „Lenkijos užpuolimas buvo nusikaltimu hitlerizmo ir stalinizmo šamokslu rezultatas“.

metus per sovietų aviacijos antskrydį be pastogės liko daugiau kaip 20,000 Talino gyventojų, žuvo šimtai žmonių. Po to buvo padėti vainikai ant karo belaisvių vokiečių kapų ir fašizmo aukų kapų Talino Mėsakalmistų kapinėse.

Liberali ekonominė politika bus tęsiama, pareiškė vyriausybės vadovas Tiit Vahi, pranešė laikraštis „Rahva haal“. Premjeras žadėjo, kad jo vyriausybė vykdys fiksuoto kronos kurso politiką ir stengsis užtikrinti verslininkystės laisvę.

Pirmadienį Estijos parlamento vicepirmininkas, ministras pirmininkas ir vidaus reikalų ministras padėjo vainikus ant 1944 metų kovo mėnesio bombardavimo aukų — prieš 51

metus per sovietų aviacijos antskrydį be pastogės liko daugiau kaip 20,000 Talino gyventojų, žuvo šimtai žmonių. Po to buvo padėti vainikai ant karo belaisvių vokiečių kapų ir fašizmo aukų kapų Talino Mėsakalmistų kapinėse.

Liberali ekonominė politika bus tęsiama, pareiškė vyriausybės vadovas Tiit Vahi, pranešė laikraštis „Rahva haal“. Premjeras žadėjo, kad jo vyriausybė vykdys fiksuoto kronos kurso politiką ir stengsis užtikrinti verslininkystės laisvę.

Pirmadienį Estijos parlamento vicepirmininkas, ministras pirmininkas ir vidaus reikalų ministras padėjo vainikus ant 1944 metų kovo mėnesio bombardavimo aukų — prieš 51

metus per sovietų aviacijos antskrydį be pastogės liko daugiau kaip 20,000 Talino gyventojų, žuvo šimtai žmonių. Po to buvo padėti vainikai ant karo belaisvių vokiečių kapų ir fašizmo aukų kapų Talino Mėsakalmistų kapinėse.

Rusija kurs naują Kaukazo armiją

Maskva, balandžio 27 d. (Elta) — Rusija rengiasi kurti naują kariuomenės dalį specialiai Šiaurės Kaukazo regionui kur yra Čečėnija, Gruzija, ir Tadžikistanas, tokiais savo veiksmais pažeisdamas sutarties dėl ipratinės ginkluotės Europoje apribojimus. Tai pranešė agentūra „Interfax“, remdamasi vieno Rusijos karinio vadovo trečiadienio pranešimu.

Rusijos sausumos pajėgų vadovas generolas pulininkas Vladimir Semionov sakė, kad naujasis kariuomenės dalinys turi būti parengtas iki birželio 1 dienos. Dabartinio metu šiame regione dislokuoti daliniai priklauso skirtingoms ministerijoms bei skirtingoms kariuomenės grupėms.

V. Semionov sakė, jog naujosios kariuomenės dislokavimas regione pažeis Europos nusiginklavimo sutartį, tačiau jis nepasakė, kiek kareivių ir ginkluotės turės naujasis pajėgų.

„Rusijos saugumas ir teritorinis vientisumas turi būti svarbesnis negu įsipareigojimas tiksliai vykdyti susitarimo dokumentą“, sakė V. Semionov.

V. Semionov teigimu, Europos nusiginklavimo sutartis, kurią pasirašė NATO ir buvusio Varšuvos pakto šalys, apribojo Šiaurės Kaukaze laikomą ginkluotę iki 165 tankų ir 414 artilerijos sistemų.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Brzezinski nemano, kad Rusija taps NATO nare

Vilnius, gegužės 1 d. (LR) — Anot. Vilniuje kalbėjusio JAV politologo Zbigniew Brzezinski, Vidurio Europos šalys, jų tarpe ir Lietuva, kaip ir tarpukario metais, vėl yra tam tikroje geopolitinėje tuštumoje. Jis kalbėjo balandžio 30 d. vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Iš komunizmo į demokratiją: Lenkijos ir Lietuvos patirtis, kurią organizavo Atviros Lietuvos fondas, Lenkijos ambasada Lietuvoje, Lietuvos ir Lenkijos draugija, Stepono Batoro fondas Lenkijoje ir Vilniaus universiteto Tarptautinių Santykių ir Politikos Institutas.

Kaip rašo Eugenijus Bukinas „Lietuvos ryte“, konferencijoje dalyvavo žinomi Lietuvos ir Lenkijos politikai, mokslininkai bei visuomenės veikėjai. Tačiau didžiausio dalyvių dėmesio konferencijoje susilaukė garsaus JAV politologo, Strateginių ir Tarptautinių Studijų Centro Vašingtone profesoriaus Zbigniew Brzezinski pranešimas.

Zbigniew Brzezinski apžvelgė geopolitinę padėtį Vidurio ir Rytų Europoje, aptarė Vakarų valstybių, išskirdamas JAV, poziciją dėl galimo NATO ir Europos Sąjungos plėtimosi į Rytus ir dėl santykių su Rusija.

Pradėdamas nuo to, kad tarpukario metais Vidurio Europos vadovo trečiadienio pranešimu. Rusijos sausumos pajėgų vadovas generolas pulininkas Vladimir Semionov sakė, kad naujasis kariuomenės dalinys turi būti parengtas iki birželio 1 dienos. Dabartinio metu šiame regione dislokuoti daliniai priklauso skirtingoms ministerijoms bei skirtingoms kariuomenės grupėms.

V. Semionov sakė, jog naujosios kariuomenės dislokavimas regione pažeis Europos nusiginklavimo sutartį, tačiau jis nepasakė, kiek kareivių ir ginkluotės turės naujasis pajėgų.

„Rusijos saugumas ir teritorinis vientisumas turi būti svarbesnis negu įsipareigojimas tiksliai vykdyti susitarimo dokumentą“, sakė V. Semionov.

V. Semionov teigimu, Europos nusiginklavimo sutartis, kurią pasirašė NATO ir buvusio Varšuvos pakto šalys, apribojo Šiaurės Kaukaze laikomą ginkluotę iki 165 tankų ir 414 artilerijos sistemų.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Rusijos aukštieji kariniai pareigūnai pareiškė, kad sutartis turi būti peržiūreta, nes nebera nei Sovietų Sąjungos, nei Varšuvos pakto. Maskva taip pat pridūrė, jog ignoruos šią sutartį, jeigu Vakarai priims buvusio Varšuvos pakto nares į NATO.

Vakarai turėtų apsispręsti šių metų pabaigoje ar kitų pradžioje, pasak Z. Brzezinski, galėtų vykti etapais. Jeigu bus nutarta plėstis, jau 1998-1999 metais į NATO įeis Lenkija, Čekija, „gal dar viena kita šalis“. Po to jos turėtų tapti ir Europos Sąjungos narėmis. Lygiagrečiai vykėtų ir Vakarų Europos Sąjungos plėtimasis.

Vėliau, per diskusijas, „Lietuvos ryte“ paklaustas apie Baltijos šalių įstojimo galimybes, politologas atsakė, kad tai vėlesnių metų reikalas.

Pranešime jis teigė, kad Rusija niekada negalės tapti NATO nare. Jei taip atsitiktų, NATO nustotų būti NATO, nes iki šiol JAV vaidino lemiamą vaidmenį balansuojant Europoje Vokietijos įtaką ir Rusijos faktorių. Kita vertus, jei Rusija ir toliau prieštarautų NATO plėtimuisi ir nenorėtų konstruktyviai bendradarbiauti su šia sąjunga, ji pasmerktų save izoliacijai. Tai jai būtų didesnė katastrofa, negu Sovietų Sąjungos žlugimas, nes Rytuose jau randasi stiprus konkurentas — Kinija.

Pranešėjas teigė, kad pretendentai į NATO darys klaidą, jei argumentuos savo norą įstoti daugiausia Rusijos grėsme. Tai Vakaruose sukels nepritarimo reakciją.

Po Z. Brzezinski kalbėjo prof. Vytautas Landsbergis. Savo pranešime jis teigė: „Komunizmas — tai ydinga žmonių savivokos sistema. Ji toliau platina blogį, o šis dar toliau sąlygoja žmogaus ir visuomenės degradaciją“. Su komunizmu „dar nėra baigta“, nes randasi neokomunistinės nedemokratinės sistemos, kuriose valdo mažuma.

Pranešimų ciklą užbaigęs Lenkijos Seimo narys J. Rokita kaip pagrindinę pokomunistinių reformų kryptį išskyrė valdžios decentralizavimo problemą. Jis teigė susipažinęs su Lietuvos savivaldos įstatymu ir įvertino jį kaip „pernelyg atsargų“. Jo nuomone, vietos valdžia visada geriau naudoja pinigų nei centrinė.

Sekmadienį konferencijų salė buvo pilna, ko nebuvo šeštadienį, kai pagrindiniai pranešimai ir diskusijos buvo skirtos dviem temoms: „Ekonominė transformacija ir jos visuomeniniai padariniai“ bei „Santykis su praeitimi: sprendimai ir pavojai“.

Pirmąja tema pranešimus skaitė Lenkijos Seimo narys, buvęs finansų ministras Hana Suchocka vyriausybės prof. J. Osiatynski ir Lietuvos ekonominių tyrimų centro direktorius dr. E. Maldeikis.

Antrąja tema pranešimus skaitė profesorius iš Krokuvos J. Tischner ir Vilniaus universiteto Tarptautinių Santykių ir Politikos Instituto darbuotojas dr. A. Kulakauskas.

„Ekonominė transformacija ir jos visuomeniniai padariniai“ bei „Santykis su praeitimi: sprendimai ir pavojai“.

Pirmąja tema pranešimus skaitė Lenkijos Seimo narys, buvęs finansų ministras Hana Suchocka vyriausybės prof. J. Osiatynski ir Lietuvos ekonominių tyrimų centro direktorius dr. E. Maldeikis.

Antrąja tema pranešimus skaitė profesorius iš Krokuvos J. Tischner ir Vilniaus universiteto Tarptautinių Santykių ir Politikos Instituto darbuotojas dr. A. Kulakauskas.

„Ekonominė transformacija ir jos visuomeniniai padariniai“ bei „Santykis su praeitimi: sprendimai ir pavojai“.

Pirmąja tema pranešimus skaitė Lenkijos Seimo narys, buvęs finansų ministras Hana Suchocka vyriausybės prof. J. Osiatynski ir Lietuvos ekonominių tyrimų centro direktorius dr. E. Maldeikis.

Antrąja tema pranešimus skaitė profesorius iš Krokuvos J. Tischner ir Vilniaus universiteto Tarptautinių Santykių ir Politikos Instituto darbuotojas dr. A. Kulakauskas.

„Ekonominė transformacija ir jos visuomeniniai padariniai“ bei „Santykis su praeitimi: sprendimai ir pavojai“.

Pirmąja tema pranešimus skaitė Lenkijos Seimo narys, buvęs finansų ministras Hana Suchocka vyriausybės prof. J. Osiatynski ir Lietuvos ekonominių tyrimų centro direktorius dr. E. Maldeikis.

Antrąja tema pranešimus skaitė profesorius iš Krokuvos J. Tischner ir Vilniaus universiteto Tarptautinių Santykių ir Politikos Instituto darbuotojas dr. A. Kulakauskas.

KALENDORIUS

Gegužės 9 d.: Edita, Beatas, Grigalius, Austė, Butautas. 1945 m. nacių vadovaujama Vokietija kapituluoja sąjungininkams.

Gegužės 10 d.: Antoninas, Beatričė, Putinas, Servaida.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

APSISAUGOTI NESUNKU

Beveik kas savaitę girdime, kad kur nors restorane ar namie susirgo žmonės nuo bakterijomis užkrėsto maisto. Po to visi pradeda visko bijoti, atrodo, kad visur tik ir tyko pavojingos bakterijos, laukdamos neatsargaus vartotojo, norėdamos jį apsiginti, o gal ir nuvaryti į kapus. Iš tikrųjų nėra taip blogai, kaip įsivaizduojama, nes apsisaugoti nesunku.

Manoma, kad žmonės turėtų mažiau rūpintis chemikalais ar hormonais, kuriais šeriami naminiai gyvuliai ir paukščiai, o daugiau susirūpinti bakterijomis, kurių randama beveik visur: ir ant mėsos, ir ant vaisių bei žalių daržovių. Kai amerikiečiai nukeliauja į kitus kraštus, patenka į kitą kultūrą, kitus papročius ir kitą pažiūrą į švarumą, dažnai pirmiausia nukentėję šveikata: pradėdant paprastu viduriavimu, o kartais ir rimtu susirgimu. Visiems keliautojams į svetimas šalis patariama saugotis vandens, nevirtų produktų, pusžalės mėsos, bet savo krašte daugelis užmiršta paprasčiausius saugumo principus. Bakterijos, kurios dažniausiai susargdina žmones, suvalgius jomis apkreštą maistą, yra **Salmonella**, **E. coli O157:H7**, **Staphylococcus aureus**, **Listeria mono-cytogenes** ir kai kurios kitos. Visas jas užmuša karštis, išvystomas maistą tinkamai gaminant. Šios bakterijos ypač pavojingos nėščioms moterims, kūdikiams, vyresniems (daugiau kaip 65 metų amžiaus) žmonėms, silpnos sveikatos asmenims. Manoma, kad nuo maisto kasmet suserga iki 33 mil. amerikiečių, o apie 9,000 nuo apsinuodijimo miršta. Žinoma, daugumas susirgusiųjų neturi didesnių problemų ir bėda po dienos kitos savaime praėina. Įdomu, kad daugiausia suserama nuo restoranuose ir ligo-ninėse gaminto maisto — apie 70 proc., o namie apsikrečiama tik apie 20 proc.

Tvirtinama, kad saugiausias maistas yra iš skardinių, nes jis karštai procesuojamas ir bakterijos užmušamos. Kol skardinė neatidaryta, produktai joje yra „švarūs“. Bet žmonėms reikia ir šviežio maisto, todėl verta žinoti keletą saugumo taisyklių, kurios padeda išvengti susirgimų.

Bakterijos maisto produktus patenka įvairiais būdais ir įvairiose vietose. Kai kur bakterijomis jau užkrėsti gyvuliai, ypač naminiai paukščiai. Gali bakterijomis užkrėsti mėsos apdirbimo vietose, parduotuvėse ir namie, kai parsineštas iš parduotuvės maistas, ypač žuvis ir paukštiena, neatsargiai tvarkomas.

Pagrindinės apsisaugojimo priemonės yra trys: **švara, karštis ir šaltis**. Iš jų efektingiausios — pirmosios dvi, nes šaltis ne visas bakterijas sunaikina.

Sakykime, šeiminkė ruošiasi pietums gaminti viščiuką. Kai išima mėsą iš įvyniojimo,

padeda ant lentelės pjaustymui, bet per tą laiką suskamba telefonas, ar ji nusiplauna rankas? Jeigu nuplautomis rankomis, nulupus vaikui obuolį, dar pjaustys žalias daržoves, jau gali nuo užkrėsto vištienos paskleisti bakterijas daug plačiau. Kai peiliu pjausto vištą, ar po to ji bematant nuplauna karštu vandeniu ir muilu? O kaip su lentele, ant kurios višta pjaustyta? Jeigu, prieš kepat, viščiukas padedamas ant lėkštės (ar į dubenį), ar po to tą indą atskirai ir greitai išplauna karštu, muiluotu vandeniu?

Tai nereikia, kad tik vištiena gali būti užkrėsta bakterijomis, nors paukštiečių jai labai dažnai pasitaiko. Reikia labai atsargiai elgtis ir su malta mėsa — pakankamai ją kepti ar virti. Reikia taip pat saugotis žuvies ir jūros gyvių su kiauteliais, pvz., aštriu. Čia galioja ta pati taisyklė: plauti rankas ir indus, kurie liečia žalią maistą; pakankamai ilgai ir karštai tą maistą virti bei kepti.

Pagamintas, ar parneštas iš parduotuvės, maistas turi būti nedelsiant padėtas į šaldytuvą. Visi vaisiai ir daržovės, jeigu jos valgomos nevirtos, gerai nuplaunamos. Visi indai, pjaustymo lentelės, peiliai, šakutės, jeigu jie lietė žalią mėsą ar žuvis, karštu vandeniu plaujami, negailint muilo (dabar vis daugiau reklamuojamas indams ir rankoms plauti muilas, kuris užmuša bakterijas — „antibakterial soap“). Verta jį atkreipti dėmesį. Kai ruošiami žalia mėsa, reikia gerai plauti rankas, kad jos nebūtų įrankis, išnešiojantis bakterijas ir paskleidžiantis kitiems šeimos nariams.

Valgant restoranuose, sunkiau apsisaugoti nuo užkrėsto maisto, bet reikia žiūrėti, kad mėsa būtų tinkamai iškepta — nebėgtų iš jos kraujas ar raudonos sultys. Apskritai, reikia rinktis restoraną, kuris turi gerą vardą, valgomajame švare, padavėjai švariai atrodo. Svarbiausia neleiskime baimei per daug įsibrauti į kasdieninį mūsų gyvenimą, nes ir nedidelis kiekis atsargumo gali padėti išvengti didelių bėdų.

Marija K. Paulienė

PAVOJINGA BAKTERIJA

Visai neseniai spaudoje buvo pasklidusi žinia, kad JAV ir Kanadoje yra atsiradusi nauja, dar nežinoma bakterija, kuri virškina kūno audinius ir sukelia labai pavojingą ligą. Tiesa, kad tokia bakterija yra, bet ji jau seniai žinoma ir jos sukelta liga yra pagydoma, jeigu pradeda gydyti anksti, neleidžiant infekcijai išsiplisti. Ta liga yra vadinama nekrotizuojančiu fasciitu. Jos sukėlėjas yra A tipo streptokokas.

Ant odos paviršiaus būna įvairių bakterijų, jų tarpe ir streptokokų. Būdami odos paviršiuje, jie žmogaus organizmui nekanksmingi, bet susižeidus ar

Kun. K. J. Ambrasas po šv. Mišių šv. Jono Bosko parapijoje Montrealyje kartu su patarnautojų pulkelio š. m. balandžio mėn.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

VATIKANAS IR JAV TEIKS PAGALBĄ

Vatikanas ir Jungtinės Valstijos ateityje bendromis pastangomis igyvens humanitarines pagalbos akcijas. Kaip informavo vienas JAV ambasados prie Šventosios Sosto darbuotojas, Šventasis Tėvas priėmė atitinkamą prezidento Bill Clinton pasiūlymą. Popiežius Jonas Paulius II Jungtinių Valstijų ambasadoriui Raymond Flynn pabrėžė, kad katalikai ir visi geros valios žmonės turėtų daugiau konkretaus solidarumo pasaulio vargšams ir stokojantiems. Tai ypač aktualu ištikus karo ir katastrofų situacijoms.

1994 m. lapkričio mėn. Clinton laišku kreipėsi į popiežiu Joną Paulių II ir prašė diplomatinio lygio keistis informacija apie padėtį srityse, kurioms teikiama humanitarinė pagalba. Stebėtojų Vašingtone nuomone, savo pasiūlymu dėl bendros humanitarinės pagalbos Clinton mėgina suartėti su Vatikanu. Dėl skirtingų pozicijų 1994 m. rugsėjo mėnesį Kaire vykusioje Jungtinių Tautų konferencijoje gventojų vystymosi klausimais santykių tarp Šventosios Sosto ir Jungtinių Valstijų buvo atvėse.

ba įsipjovus bei įdrėskus oda, tos rūšies streptokokai patenka į poodinius audinius, pradeda greitai daugintis ir plėstis, naikindami kūno audinius. Tokiu būdu susidaro didelės žaizdos.

JAV-jų Ligų kontrolės centras tarp 1989 ir 1991 metų buvo užregistravęs apie 15,000 ligonių, susirgusių streptokokine infekcija, iš kurių apie 5-10% susirgo nekrotizuojančiu fasciitu. Nuo šios ligos mirtingumas yra didelis, apie 28%. Miršta daugiausia tie asmenys, kurie yra palieję, chroniški ligoniniai su nusilpusiu imunitetu, alkoholikai arba tie, kurie buvo sužeisti bei neseniai operuoti, ir ypač tie, kurių gydymas buvo pavėluotas. Nekrotizuojančiu fasciitu gydyti penicilinas yra efektyvus vaistas, jeigu pradeda gydyti anksti, neleidžiant infekcijai išsiplisti. Įdrėskus arba įsipjovus, apie žaizdą susidaręs paraudimas rodo, kad infekcija pateko po oda ir gali išsivystyti streptokokinė infekcija. Tokiu atveju reikia neatidėliojant kreiptis į gydytoją.

D. Degėsys, M.D.

POPIEŽIUS PRAŠO RUOŠTIS 2000-tiesiems

Popiežius Jonas Paulius II pakvietė visus, ypač per Gavėnios laikotarpį, maldingai ir įdėmiai klausytis žmonijos Atpirkėjo Kristaus, siekiant pasirengti intensyviai ir produktyviai išgyventi tokį išskirtinį malonės įvykį „kaip jubiliejinius 2000 metus“. Per Angelo maldą kovo 12 d. popiežius sakė, jog tam būtina sukurti dvasines sąlygas, „leidžiančias nuolankiai ir džiaugsmingai priimti Dievo Žodį“. Jonas Paulius II siūlė rasti laiko tylos minutėms, atsisakyti nuodėmingų išsiskirtinėjimų, praktikuoti nedidelių kasdieninių pasizadėjimų ir brolišką meilę. Jis taip pat kvietė visas krikščioniškas šeimines rengtis jubiliejui, „puoselėjant namuose saikingumo atmosferą ir didelę dvasinę įtampą, sukeliama Evangelijos skaitymų bei bendrų maldų“.

(„Katalikų bažnyčia Lietuvoje“, Nr. 3)

KODĖL SILPNĖJA JAV KATALIKŲ TIKĖJIMAS?

Amerikos San Angelo, Texas, vyskupijos laikraščio „The West Texas Angelus“ vasario mėnesio numerįje paskelbtame redakciniame straipsnyje tėvas Maurice J. Voity apžvelgia „New York Times“ ir „CBS News“ atliktos apklausos duomenis ir mėgina juos paaiškinti. 1994 m. atlikta apklausa parodė, kad apie 70 proc. katalikų nuo 18 iki 44 metų netiki realiu Kristaus buvimu Eucharistijos aukoje, bet laiko per šv. Mišias aukojama duona ir vyną simboliu Kristaus priminimu. Jie netiki, kad duona ir vynas charistinės liturgijos metu tikrai virsta Kristaus kūnu ir krauju.

Kaip atsitiko, kad beveik dvi Bažnyčios nariais, nebeprisitačius vieno svarbiausių katalikų tikėjimo elementų, klausia tėvas Voity redakciniame straipsnyje. „Realus Kristaus dalyvavimas eucharistijoje yra pagrindinis mūsų tikėjimo tiesa. Be jos daugelis tiesų, kurias skelbia Bažnyčia, tampa bereikšmėmis. Kaip galėjo atsitikti, kad 70 proc. katalikų nuo 18 iki 44 metų tuo realiai netiki? Kaip galima būti kataliku ir netikėti realiu dalyvavimu?“, klausia jis. Maurice J. Voity nuomone,

dėl tokios padėties kalta „dabartinė religinio švietimo krizė“. Formavimosi, būtinybės „gerai jaustis“ daiktų atžvilgiu akcentavimas aptemdė ir kai kuriais atvejais visiškai išstūmė realios doktrinos ir įsitikinimų mokymą“. Jei apklausos duomenys tikslūs, tęsia Voity, tai rodo, kad nepavyko suformuoti katalikų, išmanančių savo tikėjimo doktrinas. Nesėkmės priežastis, kunigo nuomone, sudaro „rimti mūsų religinio švietimo programų trūkumai“. „Mūsų vaikams turi būti mokomi tikėjimo doktrinų nedviprasmiškais terminais“. Voity ragina spręsti šią problemą. „Bažnyčia turi reikalauti, kad visi jos nariai būtų mokomi jos mokslo ir doktrinų apibrėžtai, akcentuojant didžiulę mūsų tikėjimo pagrindą suformavusių dogmų svarbą“.

(„Katalikų bažnyčia Lietuvoje“, 1995, Nr. 2)

ATGYJA ALBANIJOS BAŽNYČIA

Katalikų seminarija, įkurta pirmoji Albanijoje nuo II Pasaulinio karo pradžios, liudija, kad Bažnyčia šioje šalyje atgyja. Seminarija pavadinta vyskupo Pjeter Meshkalla vardu, kuris, praleidęs daugiau negu 25 metus kalėjimuose ir lageriuose, mirė komunistų nelaisvėje 1988 m. Seminarijoje šiuo metu studijuoja maždaug 150 seminaristų, iš kurių 30 studijas pradėjo 1992 metais.

Tiranos arkivyskupo Rrok Mirdita teigimu, Albanijos Bažnyčia labai reikalingi šių dienų teologinį išsilavinimą turintys žmonės. Arkivyskupas, grįžęs į Albaniją 1993 m. po dvidešimties metų, praleistų Niujorko, pridūrė, kad išlikę kunigai visiškai nieko nebuvo girdėję apie Vatikaną II susirinkimą ir tik vienas temokėjo šv. Mišias aukoti vien lotyniškai.

Šiuo metu šalyje laikinai dirba 55 kunigai ir 150 vienuolių moterų iš užsienio. 1994 m. lapkričio mėn. albanų kalba pasirodė pirmasis pilnas Šventosios Rašto leidimas, skirtas visų denominacijų krikščionims. Iš 3.3 milijono Albanijos gyventojų katalikai sudaro 14 procentų.

RUSAI — NE TIK STAČIATIKIAI

Naujojo apaštalinio nuncijs Rusijai arkivyskupo John Bukovsky teigimu, rusų tapatinimas su stačiatikiybe yra iliuzija. Kovo 24 d. Italijos katalikų laikraštys „Avvenire“ paskelbė interviu jis pareiškė, jog po 70 metų trukusio ateistinio auklėjimo Rusijos nebegalima laikyti „stačiatikiška šalimi“. Naujais apklausos rezultatai rodo, kad 30-40 procentų rusų laiko save netikintais.

Nuncijs nuomone, visose srityse būtinas „sveikas realizmas ir broliškas dvasia“. Jo žodžiais, Rusijoje dirbantys 56 užsienio ir 2 rusų tautybės kunigai tikrai niekam nekelia pavojaus. Arkivyskupas Bukovsky atmetė kaltinimus prozelitizmu, tačiau pabrėžė: „Jeigu trokštama tikrosios sąžinės laisvės, tai mes negalime atstumti nė vieno, kuris norėtų susipažinti su katalikų tikėjimu“. Katalikų Bažnyčia Rusijoje, savaime suprantama, yra įsisavinusi, kad ji čia tėra nedidelė mažuma. („Katalikų bažnyčia Lietuvoje“, Nr. 3)

• **Birštone** kovo 24-26 d. vyko tikybės mokytojams skirtas seminaras. Ateitininkų organizacijos atstovai tikybės mokytojams aiškino, kaip reikėtų dirbti su moksleiviais, priklausančiais ateitininkų organizacijai. Seminare dalyvavo daugiau negu 30 mokytojų iš visų Lietuvos vyskupijų.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimekejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

• **Panevėžyje** kovo 3 d. buvo atidarytas šv. Kazimiero kolegijos knygynėlis, kurį šv. Kazimiero šventės išvakarėse pašventino Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas. Pasak knygynė vedėjos, čia bus galima nusipirkti religinio ir filosofinio turinio knygų, pasaulietiškos literatūros, katalikiškos atributikos, religinių paveikslų ir skulptūrėlių.

• **Kauno** arkivyskupijos kunigams kovo 20 d. buvo surengtas seminaras pagal kurijos parengtą kunigų nuolatino formavimo programą. Seminare, kuriamė dalyvavo apie 90 kunigų, nagrinėti bažnytinės santuokinės teisės klausimai. Pagrindinį pranešimą skaitė Kauno Tarpdiecezinės kunigų seminarijos vicerektorius bažnytinės teisės licenciatas kun. Artūras Jagelavičius.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern' un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėt angliskai) tel. 708-422-6260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v. p. p. penkt. ir šešt. 9 v. r. -12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 498-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2809
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p. p. - 7 v. v., antr. 9 v. r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p. p. penkt. 12 - 6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 742-7700

RIMGUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

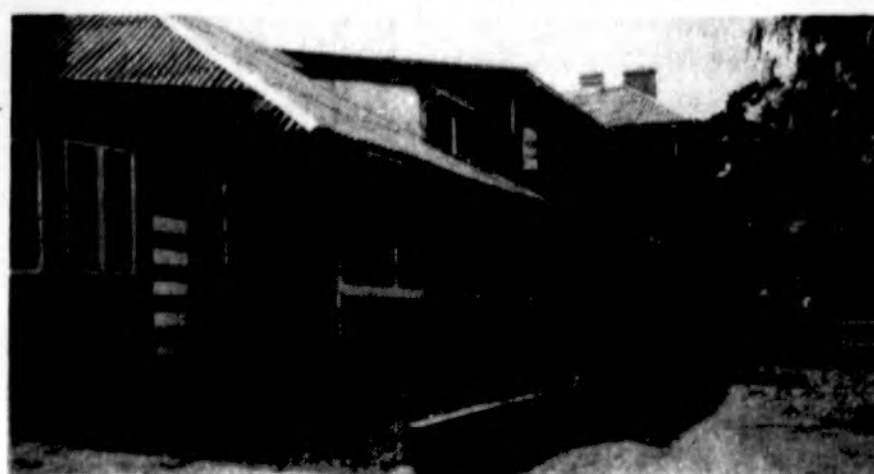
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
CHIRURGIJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kaltinenu parapijos seneliu-vaiku invalidu globos namai, kuriuos suorganizavo klebonas kun. Petras Linkevicius.

DAR VIENA „GENTAINIŲ” AUKA

ONA VOVERIENĖ

Respublikos spaudoje ir Seime aktyviai svarstoma „gentainių” grupės, į kurią įeina buvę Tarybų Lietuvos valdovai – V. Beriozovas, A. Brazauskas, G. Kirkilas, A. Navickas ir kt., medžiaga, kurią žurnalistas A. Kvedariene paskelbė „Respublikoje”. Medžiaga ir joje išdėstyti faktai yra susiję su milžinišku Lietuvos komunistų partijos turto „plovimu” pirmaisiais atgautais Lietuvos nepriklausomybės metais.

1992 m. sugrįžus tai pačiai „gencijai” ir valdžiai ir Seimui, Lietuvos turto „prichvatizavimo” (grobimo) procesas tebesitęsia. Šio proceso eiline auka tapo Lietuvos medicinos biblioteka.

Medicinos biblioteka buvo įsteigta 1944 m. Per penkiasdešimt metų biblioteka sukaupe beveik 1 milijonų egzempliorių fondą, kuris kasmet pasipildo 35,000 vienetų. Tai viena iš penkių didžiausių Lietuvos bibliotekų. Ji turi 11 filialų respublikinėse ligoninėse bei mokslo centruose. Per metus šioje bibliotekoje apsilanko apie 45,000 skaitytojų. Bibliotekos direktorės Salvinijos Kocienės pastangų dėka, nuo 1993 m. biblioteka tapo Pasaulinės sveikatos organizacijos (PSO) dokumentacijos centru ir biblioteka. Ji platina šios organizacijos dokumentus. Beje, juos gauna nemokamai. Padedant Amerikos Lituaniškos mokslo ir studijų centrui, Pasaulio lietuvių gydytojų asociacijai bei Soroso fondui, bibliotekoje įkurtas mokomųjų audio-video priemonių centras; kartu su Amerikos valstybine medicinos biblioteka įgyvendinamas automatizuotos informacijos sistemos projektas, kuris padės bibliotekai įsijungti į tarptautinį kompiuterių tinklą INTERNET.

Šio projekto įgyvendinimui lėšas, 22,000 dol., paskyrė JAV valstybinė medicinos biblioteka. Jau pradėti darbai nekomutuotai ryšio linijai nutiesti iš bibliotekos pastato į Vilniaus universiteto skaičiavimo centrą. Per jį bus įsijungama į INTERNET.

Ir štai, kaip perkūnas iš giedro dangaus – 1995 m. sausio 11 d. Lietuvos vyriausybės vadovo A. Šleževičiaus nutarimas Nr. 46, įpareigojantis Sveikatos apsaugos ministeriją perkelti Lietuvos medicinos biblioteką į buvusios „Vilmos” karinės prietaisų gamyklos Vilniaus pakraštyje 4-ąjį ir 5-ąjį aukštą, patalpas pritaikant bibliotekai iš Sveika-

tos apsaugos kurti lėšų, ekurdžiū trupinių nuo sotaus „gentainių” stalo. Tai tolygu bibliotekos sunaikinimui, nes biblioteką, kaip ir vaisių sodą, kaip teigė S. Santvaras, galima užsiauginti tik vieną kartą.

Siek tiek žinių iš šios skaudios netekties Lietuvos mokslui ir kultūrai istorijos.

1991 m. gruodžio 7 d. Lietuvos Respublikos vyriausybės potvarkiu, specialiai auganti Lietuvos medicinos biblioteka, kuri glaudėsi jai netinkamoje Sveikatos apsaugos ministerijos patalpoje, buvo perkelta į Komunistų partijos Politinio švietimo namus. Darbščios bibliotekos darbuotojos atliko didžiulį darbą, sutvarkė fondus, pradėjo plačią informacinių procesų automatizavimo programą, pagerino medicinos mokslininkų, gydytojų ir studentų informacinį aptarnavimą, Lietuvos medicinos biblioteką padarė viena geriausių Lietuvos bibliotekų, Lietuvos medicinos, visos Lietuvos mokslo garbės ir pasididžiavimo objektu.

Kasmet biblioteką aplanko ir joje nuolat skaito per 6,000 skaitytojų, tarp jų – daugiau negu 1,500 medicinos mokslininkų, dešimtys užsienio svečių delegacijų, medicinos mokslo ir sveikatos apsaugos vadovų.

Sugrįžus komunistinei nomenklaturai ir valdžiai, „gentainių” akys pirmiausia nukrypo į savo buvusio komunistinio švietimo namus. Nuo 1992 m. prasidėjo bibliotekos „terorizavimas”, siekiant ją išgyvendinti iš Politinio švietimo namų patalpų. Tai buvo ir tebėra daroma, prisidengiant visokiems tikslais. Šį kartą, kad tu patalpų reikia Teisingumo ministerijai, jos teismams (ši ministerija šiuo metu Vilniuje turi trejus didžiausius rūmus). Prieš mūsų, jau anksčiau minėtą vyriausybės nutarimą, vyriausybė bibliotekos administracijai buvo pateikusi alternatyvą: arba biblioteką, jos fondą ir jos igytą iš užsienio bibliotekų donatų turtą perduoda Vilniaus universitetui, o bibliotekos darbuotojus, 69 žmones, išmeta į gatvę, arba ją iškelia į buvusios karinės gamyklos „Vilma” patalpas. Žurnalistas A. Šemienė straipsnyje „Valdžios vyrai tikisi nesirgti?” (LA, 1995.01.26) pastebi, kad patalpos, į kurias įsakyta perkelti biblioteką nėra neprivatizuotini objektų sąrašė. Vadinasi, kada nors biblioteka turės tapti privati, žinoma, jeigu bet kuris

KONFERENCIJAI „PAGALBA LIETUVAI” ARTĖJANT

Pagalba Lietuvai žmogui – našlaičiui, seneliui, studentui, invalidui, daugiavaikėm šeimoms; įvairiopa medicininė parama – retai prabėga diena, kad užsienio lietuvis nesudurtų su šiais atgimstančios Lietuvos reiškiniais.

Rodos, iš visų pusių esame tiesiog bombarduojami įvairiopa pagalbos prašymais. Kartais net ir jaučiame, kad užsienio lietuvių visuomeniškas gyvenimas yra tiesiog paskendęs labdarinijoje veikloje, jos įvairiopa rėmimo.

Vis dažniau ir dažniau susiduriame užsienio lietuvių spaudoje, asmeniškuose pokalbiuose su užuominom, kad mūsų taip sunkiai sutelkiama pagalba Lietuvai paklysta, nepatenka ten, kur taikoma. Neaišku, kurie mūsų veiksniai ką daro; kaip mūsų užsienio lietuvių suteikiama pagalba yra traktuojama pačių tos paramos gavėjų – Lietuvos žmonių. Kyla ir klausimai – ar nėra kitų šaltinių lėšoms surinkti, ar negalima kaip nors prireiti prie JAV valdžios instancijų, teikiančių pagalbą užsienio kraštams ir bent dalyte gauti Lietuvai?

Tokiems ir panašiam klausimui išgildinti, JAV LB Socialinių reikalų taryba, gegužės 13-14 d., Šv. Kazimiero vienuolyno patalpoje ruošia „Pagalba Lietuvai” konferenciją.

Konferencijai ruošti sudarytas rengimo komitetas iš šių asmenų: Jūratė Budrienė – pirm., Birutė Jasaitienė, adv. Saulius Kuprys, Jurgis Lendraitis, dr. Vytautas Narutis, Aušra Petry,

dr. Linas Sidrys ir Apolonija Steponavičienė.

Konferencijos tikslai: 1. susipažinti su JAV organizacijomis, sambūriais teikiančiais tiesioginę humanitarinę pagalbą Lietuvos žmogui, 2. ieškoti ir surasti būdus glaudesniai tarporganizaciniam bendravimui ir bendradarbiavimui, kad reikiama suteikiama pagalba tiksliai ir taikliai pasiektų vergijos nuolintą Lietuvos žmogų.

Šiem užsibrėžti tikslai gyvendinti rengimo komitetas sudarė intensyvią programą, susidedančią iš dviejų dalių. Bendrą posėdžių – simpoziumų ir paskaitų, kurių temos yra: „Labdaros organizacijos modelis” – kokia turi būti, kaip turėtų veikti ideali labdaros organizacija; „Lėšų telkimas kitataučiu tarpe” – kokios yra kitos lėšų telkimo galimybės, metodai ir šaltiniai, kuriais galima pasinaudoti; „Darbo jėgų pritraukimas” – kaip pritraukti mūsų žmones, juos angažuoti labdarinai, savanoriškai veiklai: „Ryšiai bendravimas su JAV valdžios instancijomis” – kaip prireiti, rasti pagalbą Lietuvai ir jos žmonėms iš tokiems reikalom veikiančių JAV valdžios pareigūnų: „Žvilgsnis iš Lietuvos” – Lietuvoje dirbančio labdaros darbas asmenų pažinimas ir mūsų suteikiama pagalba Lietuvos žmogui. Šias šeštadienio, gegužės 13 d., bendrą posėdžių temas pristatys: dr. Vytautas Narutis, Jurgis Lendraitis, Gražina Liautaud, tėv. Antanas Saulaitis, SJ, Vytautas Narutis, Aušra Petry,

pelno siekiantis jos savininkas to panorės, ir, jeigu ji su savo milijoniniu knygų fondu anksčiau dar nenugarmės iš 4-to, 5-to aukšto (tokiai atvejai Lietuvoje būta). Autorė ne be pagrindo stebisi: keisti dalykai dedasi Lietuvoje. Prezidentas prašo UNESCO gelbėti Lietuvos bibliotekas, o ministras pirminkas naikina tas bibliotekas, žlugdo ir atsisako labai brangių projektų, dėl kurių sutartys jau pasirašytos.

Taigi, Lietuvos medicinos biblioteką nutarta sunaikinti. Prieš tai buvo uždaryti Knygų rūmai, Pedagoginė biblioteka, Kauno viešosios bibliotekos saugyklos, uždaryta šimtai bibliotekų rajonuose ir kaimuose. Tai totalinis LDDP kryžiaus kultūrai prieš Lietuvos mokslą ir kultūrą. „I Lietuvą atėjo barbaro valanda!” (A. Šliogeris. Dialogas. 1992.II.20).

Taigi, ar rūpi „gentainiams” Lietuva, jos žmonės? Ar rūpi Lietuvos, kurios pasitikėjimo mandatai gūriasi gavę rinkimuose, išlikimas?

Dar prieš kelis dešimtmečius Vytautas K. Jonynas rašė, kad jei ir yra kokia jėga, galinti išsaugoti tautos gynybę ir išvesti ją į tikrą laisvę, tai ta jėga slypi kultūroje. „Žmonės ir tautos deda visas pastangas, kad išlaikytų galimumą kurti. Kūrybingume yra tautų nemirtingumas. Visos politinės valdymosi formos, kurios slopina arba neleidžia individui laisva savo kūryba reikštis, yra nukreiptos prieš tautos gynybę”. (Mano pasaulėžiūra. Sudarė J. Prunskis. Čikaga, 1958).

Gyvenimas yra prasmingas tiek, kiek jį po savęs paliekame šviesesniu... O kas liks Lietuvai je po „gentainių” valdymo?

tis U.S.A.I.D. atstovas ir iš Lietuvos atvykstanti „Valstiečių laikraščio” labdaros fondo „Kaimo vaikai” darbuotoja Regina Švobienė.

Diskusiniuose būreliuose pagal pagalbos teikėjų darbo sritis bus pateiktų bendruose posėdžiuose minčių gvildinimas ir konkretaus pritaikymo siūlymų sustatymas. Diskusiniams būreliams vadovaus: medicininės paramos suteikimas – Robert S. Boris, pagalba/parama vaikams ir šeimoms – Daiva Veitaitė-Neidhardt, studentams – dr. Arvydas Žygas, našlaičiams – Jeanne Dorr, invalidams – Apolonija Steponavičienė ir seneliams – ses. Margarita Barreikaitė.

Konferencijos, sekmadienio, gegužės 14 d., programa baigsis 12 val. vidurdienį, kad dalyviai galėtų didesnę dienos dalį paskirti Motinos dienos paminėjimui ir dalyvauti Lietuvių operos spektaklyje. Tą rytą po šv. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje vyks uždaromasis posėdis, kurio metu bus diskutuojami būrelių išvadų pristatymas, dr. Lino Sidrio ir Jūratės Budrienės paskaita „Ateities perspektyvos”.

Konferencijos proga išleidykamas „Žinynas”, kuriame bus išspaudinta žinias pristačiusių JAV veikiančių humanitarinę pagalbą Lietuvos žmogui teikėjų informacija.

Konferencijos ruošos išlaidoms padengti yra nustatytas registracijos mokestis. Užsiregistravusiems iki gegužės 5 d. – 35 dol., po gegužės 5 d. – 40 dol. Norintiems dalyvauti tik tam tikrose, pasirinktose konferencijos programose dalyse, registracijos mokestis bus atitinkamai apskaičiuojamas. Registracijos mokestį galima užsimokėti priešėjimo arba iš anksto atsiunčiant šiuo adresu: Pagalba Lietuvai konferencija, 2711 W. 71 st. St. Chicago, IL 60629; teknius išrašyti: Lithuanian Human Services.

Konferencija vyks Šv. Kazimiero vienuolyno patalpoje, 67th & Washtenaw, Chicago, IL. Konferencijos išvakarėse, penktadienį, gegužės 12 d., 7 val. v. „Seklyčios” salėje vyks susipažinimo vakaras, kurio metu sudaryta proga lietuviškajai visuomenei susipažinti tiesiogiai su kontroversinės Baltijos-Amerikos terapijos ir chirurgijos klinikos Vilniuje steigėjais dr. Kenneth Leavitt ir Timothy Jaroch.

Platesnę konferencijos informaciją gauti ir konferencijai užsiregistruoti, prašome skambinti šiais telefonais: (312) 476-0664, (312) 436-0197 arba (312) 476-2655.

Danutė Bindokienė

Visi kartu – į pagalbą

Sakoma, kad net didžiausioje beprotystėje galima įžvelgti tam tikrą logiką, jeigu tik turima kantrybės jos paieškoti. O didžiausia šio šimtmečio beprotystė juk buvo Antrasis pasaulinis karas su visomis, jam iš paskos sekančiomis, blygtimis. Kai pagaliau nutilo fronto dundesy, išsiklaide dūmai ir ant gruvėsių nugulė dulkės, tūkstantai mūsų tautiečių, to karo išlokštų iš savo žemės, ėmė klausti: „Ar gali būti kokia gilesnė visos tos mūsų baisios patirties prasmė?”

Rastas tik vienas atsakymas: „Garsinti Lietuvos kančias laisvajame pasaulyje, o jeigu įvyktų stebuklas ir mūsų tėvynė išsivaduoju iš okupantų, padėti jai visais įmanomais būdais”. Ši formulė nėra nauja. Ji buvo išbandyta anksčiau – tuoj po Pirmojo pasaulinio karo, nepriklausomai Lietuvai žengiant netvirtus žingsnius laisvės keliu. Amerikos lietuvių savo tėvynę rėmė, kaip tik galėjo. Tai parama jai buvo gyvybiškai svarbi. Be užsienio lietuvių pagalbos mūsų tauta per tokį trumpą – tik 22 metų – nepriklausomo gyvenimo laikotarpį juk nebūtų tiek daug pasiekusi.

Kai stebuklas įvyko antrą kartą – 1990 m. kovo 11 d., užsienio lietuvių tvirtai tęsė savo pirmąją darbą, stengdamiesi pirmiausia Lietuvai padėti tose srityse, kur pagalbos labiausiai reikėjo. Jau neskaiciuojant pavienių asmenų siunčiamos paramos savo artimiesiems, daug darbų atlikta ir tebeatliekama organizuotai.

Per laikotarpį nuo nepriklausomybės atkūrimo mūsų tarpe išryškėjo keletas labai veiklių labdaros organizacijų, užsitarnavusių lietuvių visuomenės pagarbą šiame krašte ir padėką tėvynėje. Kas nėra gerdžes Lietuvos Mercy Lift vardo; kas nežino „Lietuvos Vaikų vilties”, Našlaičių globos komiteto, „Saulutės”, Lietuvos vyčių ir daugybės kitų? O kur dar LB apygardos, apylinkės, įvairūs fondai, A.P.P.L.E., Religinė šalpa... Ypač veikliai ir labdaros darbus yra įsijungusi JAV LB Socialinių reikalų taryba (pirm. Birutė Jasaitienė), išvysčiusi ne tik efektingą, bet ir labai

patikimą paramos Lietuvai tinklą, apjungiantį ir našlaičius, ir senelius, ir daugiavaikes šeimas, ir vaikus su negalėmis.

Nepaisant pastangų, visų trūkumų tėvynėje neįstengtu pašalinti net keliskart daugiau labdaros organizacijų. Šelpimo procesas nėra jau toks paprastas, kaip iš šalies atrodo, juo labiau, kad kyla daug klausimų; ar tikrai parama eina ten, kur labiausiai jos reikia? Ar vieniems neskiriama per daug, o kitiems – nieko? Ar labdara įvertinama? Kokios galios daugiau labdaros reikia? Galbūt būtų praktiškiau paramą tampriau koordinuoti, ieškoti dar geresnių būdų, kad labdaros darbai eitų sklandžiau ir veiksmingiau?

Malonu pastebėti, kad šį savaitgalį, gegužės 13-14 d., Čikagoje vyks suvažiavimas, kurio tikslas atsakyti į šiuos ir daugelį kitų rūpimų klausimų, susietų su labdara. Suvažiavimas pavadintas paprastu, bet prasmingu, vardu – „Pagalba Lietuvai”. Jį ruošia JAV LB Socialinių reikalų taryba, o dalyvauja daugybės labdaros organizacijų atstovai iš Amerikos ir net iš Lietuvos, kad galėtų pasisakyti tie, kurie duoda, ir tie, kurie gauna. Optimistiškai nutiekia jau pats ruošimo komitetas kurio didžiąją dalį sudaro jaunimo amžiaus žmonės: Jūratė Budrienė, Saulius Kuprys, Jurgis Lendraitis, dr. Vytautas Narutis, Aušra Petry, dr. Linas Sidrys, Apolonija Steponavičienė ir Birutė Jasaitienė. Tiesa, pastaroji amžiumi vyresnė už kitus, bet iš atliekamų darbų ir neišseimamos energijos niekas to negalėtų spėti.

Reikia tikėtis, kad konferencija bus sėkminga naujomis idėjomis ir visuomenės dėmesiu (vyksta Šv. Kazimiero vienuolyno patalpoje, Marquette Park apylinkėje). Jau pribrendęs laikas atidžiau pažvelgti į pagalbą savo tautiečiams Lietuvoje, nes per keletą metų igijom nemažai patirties. Ta patirtimi pasidalinti ir suvažiuojama į „Pagalba Lietuvai” konferenciją. Sveikindami JAV LB Socialinių reikalų tarybos pastangas, suvažiavimą ruošiant, linkime darbingos nuotaikos ir sėkmės.

JAV LB Socialinių reikalų taryba kviečia visus asmenis, kurie domisi pagalbos suteikimu Lietuvos žmogui šioje konferencijoje dalyvauti. Čia ir bus

kaip tik ta ideali proga pasidalinti nuomonėmis, išreikšti savas pažiūras, pasisemti žinių apie dabartinio metu užsienio lietuvių vyraujančią veiklą.

Jūratė Budrienė

KARININKAS LEMTIES SIAUTĖJIME

ATSIMINIMAI

Dim. mjr. JUOZAS KRAKAUSKAS

3

Naktis praėjo ramiai. Galėjo visko būti, nes, pagal mūsų aviacijos pranešimus, miškuose dar pastebėti rėti vyrų telkiniai.

Diena vėl graži – prakaito bus, bet mes jau žygiuojame laisvu Vilniaus krašto žemė. Artimiausias tikslas – Rakliškės dvaras, o rytojaus dieną jau pradėdame skirstytis į savo apsaugų ruožus. Sargybas paskiriu: Dainavos kaime, antrą – gretimam vienkiemį, trečią – Stasių geležinkelio stotį, ten ir mano „būstinė”. Stasių geležinkelio stotis yra apie 40 km į pietus nuo Vilniaus.

Stotį įkurdinau kareivius, o mes – geležinkelio stoties viršininkas, du gelež. policininkai, sudarę gerą „kvartetą”, įsikūrėme viename dideliame kambary.

Nuo Lietuvos – SSSR sienos mes apie 200 m. Be sargybų naktį apsaugą papildau slapukų postu. Siena „eina” balos grioviu, bet jo peržengimas skaudžiai atsiliepia. Po įspėjamo šūvio, kitas – į gynybą taikinį. Toks reikalavimas, taip įsakyta, nes pasalūnas, perėjęs į mūsų pusę, gali padaryti sunkiai įvertinamą nuostolį.

Kaimyniniame ruože taip buvo – pasalūnas nepaklausė įspėjamo šūvio, „nukeliavo” apie 50 m.

Apie 17 val. vakaro kasdien iš Benikonį į Vilnių atvykdavo 23 vagonų traukinys ir Stasiuose nakvodavo. Tie, kurie turėjo Vilniaus dokumentus ir ten buvo

priregistruoti, nakvodavo vagonuose, kitus kareiviai palydėdavo iki sienos ir palinkėdavo „gero vėjo”. Atsirasdavo ir tokių, kurie nelabai norėjo grįžti atgal, bet kai išgirdavo komandą (dėl vaizdo) „šautuvus užtaisyk!” – ginčai baigdavosi sargybinių naudai. Tokie darbai tęsėsi iki 1940 m. sausio vidurio, paskui grįžome į Kauną.

Aš grįžau į Aukštąją Panemunę 5p. DLK Kęstučio pulką, Prienų kareivinėse viešpatavo raudonieji.

Liūdnai sutikome 1940 m. birželio 15-ąją, bolševikų okupacija. Lietuvos kariuomenei pasiaukojimo, patriotizmo bei Tėvynės meilės užteko, bet neatsirado vado, kuris duotų įsakymą ginti Tėvynę ir jos laisvę.

Kauno kariuomenė ir kt. greit buvo apsuptas tankų iš Prienų ir Gaižūnų igulų. Tankai buvo paruošti bet kokiam atvejui. 5 p. DLK Kęstučio pulkas irgi buvo sąžiningai saugojamas, nors čia, karininkų ramovėje, ne kartą vaifinosi sovietų pasutintys Požniakov su savo darna.

Bolševikų apsiausties metu užsiėmimai vykdavo tik klasėse. Lietuvos kariuomenei jau pirmomis okupacijos dienomis buvo įvesta dvišaldystė: viena – rikiuotės ir karinio mokymo, antra – politinis švietimas. Pirmosios vadovs – Lietuvos karininkas, antrosios – politinis vadovas (politrukas, komunistų partijos statytinis).

Nors klasėje pamokas aš aiškinau, bet jų eigą atidžiai sekėdavo „draugas” politrukas. Kai kuriuos klausimus politrukas prašydavo papildomai paaiškinti. Mano būrio politrukas buvo Kauno žydas, (dabar gyvena Vilniuje), bet su manimi jis buvo visada taktiškas. Pamokų metu dažnai matydavau, kad jis kraipydavo galvą. Pagalvodavau: „tegu kraipo”. Tiesa, kartais politrukas

prapuldavo, o kai aš paklausdavau, kur jis buvo prapuoles, atsakydavo, kad instruktaze.

Politrukas jau pavesdavo „savo” pamokas. Jose dalyvaudavau ir aš. Atsėdėdavo suole ir klausausi. Politrukas šneka, o kai aš pradėdau šypsotis, kareivius ima juokas. Pagaliau politrukas pradėjo prašyti, kad aš jo „pamokoj” nedalyvaučiau.

Okupantai norėjo greit Lietuvoje įskiepyt komunizmą, bet nesisekė: filmai jau visiems nusibodo, pagaliau visi pastebėjo melą. O melo trumpos kojos, toli nenuėsi.

Prasidėjo pasiruošimas balsavimui ir seimą. Bet kas tą seimą sudarys? Už kokių partijų atstovus balsuoti? Iš kažkur atsirado „Darbo partija”. Anksčiau jos ne kvapo nebuvo. Kandidatų į deputatus – 71. Vienas kitas žinomas kaip komunistas, o kitų – net pavardės negirdėtos.

Balsavimo dieną nuvedžiau savo kareivius į rūmus „balsuoti”. Mūsų kareiviai jau visi mokėjo gerai skaityti ir rašyti. Biuleteniuose prasidėjo korektūra – braukymas, pirašymas. Biuletiniai jau nepanašūs į biuletenius, taip buvo ir kitur, o balsavimo rezultatas – 99.9 proc. Kiek reikėjo, tiek užrašė. Visi išrinkti.

Lietuvos kariuomenė pavadino Liaudies kariuomene. Nuėmė antpečius, lietuviškus karinius ženklus, atsiveikino su kardais ir pistoletais. Tik neatsiveikino su prieraisa, kurią davėme Lietuvai. Ji liko iki mirties.

Seimas ruošiasi prašyti prisijungimo prie sovietų. Pagal pažįstamą pasakojimą, į delegaciją numatyti tie iš vakaro kiekvienas iš jų buvo uždarytas į atskirą kambarį visai naktį be ryšio su pasauliu, kad kiekvienas galėtų pasiruošti savo scenarijų Maskvoj.

(Bus daugiau)

LAIŠKAI

TAI IR VEIKIME SKUBIAI

Balandžio 25 d. „Draugo“ laišku skyriuje Juozas Navakas visus lietuvius ragina skubiai rašyti savo atstovams JAV Kongrese, kad paremtų ir balsuotų už Rezoliuciją Nr. 51, kurią inėšė atstovas Christopher Cox (R-CA) dėl Karaliaučiaus srities demilitarizavimo. Iš tikrųjų tai labai svarbus ir skubus reikalas. Jei ši rezoliucija būtų priimta JAV Atstovų rūmuose, tai būtų labai svarbus žingsnis, sprengiant Lietuvos nepriklausomybės gyvybinį klausimą – būti, ar nebūti. Dabar rusų valdomas Karaliaučius su didžiule kariuomenės baze (apie 200,000) yra lyg peilis, atremtas į Lietuvos nugarą.

Čia noriu paminėti, kaip mažas lietuvių telkinys Daytona Beach, FL, nelaukdamas jokių nurodymų „iš viršaus“, skubiai atsiliepė į šį reikalą. Rašau ne pasigirti, bet gal duoti impulsą kitiems lietuvių telkiniams. Iniciatyvą ėmėsi Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) remėjų grupės valdyba su pirm. dr. Sigitą Ramanauskiene, kuri paruošė pavyzdinio laiško tekstą Kongreso atstovams, o padaugintą tekstą išdalino susirinkusiems į N. Ščiukaitės ir J. Žukausko koncertą balandžio 9 d., dar žodžiu pariginant neatidėliojant parašyti.

Kadangi daugeliui vyresnio amžiaus žmonių sunkiau išreikšti savo mintis anglų kalba, pateikiu ir čia trumpą tokio laiško pavyzdį.

Hon. (Kongreso atstovo vardas, pavardė ir adresas Vašingtone). Dear Congressman (arba Congresswoman, jei tai moteris)

I would like to request your sponsorship and support of House Resolution No. 51, which was introduced into the House of Representatives by Congressman Christopher Cox (R-CA) at the end of March, 1995, and which proposes that Kaliningrad (former Königsberg, East Prussia, Germany) be designated a demilitarized zone.

Sincerely (parašas, vardas, pavardė ir adresas)

Karaliaučiaus krašto, o gal ir visos Lietuvos tolimėnis likimas daug priklauso ir nuo mūsų pačių. Paskirkime šiai problemai valandėlę laiko.

Kazys Barūnas
Ormond Beach, FL

PAGALBA VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETUI

Daytona Beach, FL, lietuvių Birutės Kožienės iniciatyva, paaukojo Vytauto Didžiojo universiteto studentų maitinimui: dr. Birutė Preikštienė – 100 dol., Birutė Kožienė – 30 dol., Regina Snarskienė – 20 dol., Izabelė Ramanauskienė – 20 dol., Vanda Bagdonienė – 20 dol., Danutė Kurauskienė – 15 dol., Algima Dautartienė – 10 dol., Sofija Kazlauskienė – 10 dol., Amalija Jagutienė – 10 dol., taip pat aukojo Irena Kapčiurienė, Gediminas Lapėnas, Jurgis Janušaitis, Anceta Mažeikienė, Kreivėnas. Iš viso – 250 dol. Nuoširdžiai dėkomi už pagalbą, norėtume paminėti, kad nėra mažų aukų maitinimui, nes mūsų valgykloje vieną studentą galima pamaitinti ir mažiau, kaip už vieną dolerį. Ačiū visiems!

Taip pat norime pasidžiaugti, kad jau antriams metams mums užsakė „Drauga“ VDU alumnai Vytautas ir p. Paulioniai iš Čikagos. Juk tai 100 dolerių auka metams. Nuoširdus ačiū! Rektorių prof. Bronius Vaškėlis

NEPAGRĮSTI KALTINIMAI

„Draugo“ laišku skyriuje (Nr. 73) Pranas Piktorna cituoja V. Šliūpo kalbą, kurioje jis pasakoja, kad „i Lietuvos ambasadas nusiūsta nemažai savųjų 'patikimų'... Maskvai svarbu čia turėti 'savus' žmones, vadina muosius kurmius (moles)...“

„Mole“ paprastai vadinamas giliai užsimaskavęs šnipas. V. Šliūpas pateiktą citatą nemini jokio asmens, tačiau Piktorna pagal G. Dubaičio laišką rašo, kad Lietuvos ambasadoje Vašingtone patarėju dirba Jonas Paslauskas, buvęs „LSSR komjaunimo centro komiteto (CK) sekretorius kadru reikalams“. Iš Šliūpo ir Dubaičio pareiškimų Piktorna daro išvadą: „randame ylą, išlendantią iš maskviniuo maišo“.

Tai yra ambasados ir Paslauskos apkaltinimas be įrodymų, kas yra tie Maskvos „savieji“, kurmiai, jų vardai ir pavardės. O be tokio įrodymo tokie pasakymai yra šmeižtas. Taip pat Paslauskos buvimas aukštu komjaunimo pareigūnu nėra įrodymas, kad jis buvo ar yra „yla, išlendanti iš maskviniuo maišo“. Jei Paslauskas ar kiti lietuvių būtų atsiskakę užimti, Maskva būtų atsiuntusi „savuosius“, ir padidinusi rusų skaičių Lietuvoje. Galima įsivaizduoti, kaip Lietuva būtų atrodžiusi, jei visi lietuvių būtų atsiskakę užimti vietas valdžioje ir komunistų organizacijoje.

Taip pat buvimas komunistu nėra asmens įrodymas, kad jis buvo ar yra Maskvos agentas. Juk be lietuvių komunistų paramos, kažin ar Lietuva būtų atgavus savo nepriklausomybę. Lietuvos komunistų partija tuomet turėjo per 200,000 narių. Jei jie būtų pasisakę prieš Lietuvos nepriklausomybę, Maskvai būtų buvę lengva su jų pagalba užgniaužti laisvės sąjūdį. Tačiau Lietuvos komunistų partijos nariai beveik vieningai atsiskyrė nuo Maskvos, rėmė Lietuvos laisvės reikalą ir daugelis jų pasirašė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą. Jų tarpe ir prez. A. Brazauskas.

Lietuvos padėtis tebėra trapi ir jai reikia tokios vienybės, kokia buvo, atstatant nepriklausomybę. Nepagrįsti kaltinimai nepadaeda tokios vienybės užtikrinti.

Juozas Vitėnas
Oxon Hill, MD

PARYŠKINANT SEN. JOE MCCARTHY KLAUSIMĄ

JAV „liberalai“ iškelia viešumon faktus apie komunizmą, kai jie daugeliui jau seniai žinomi, ir nebeįmanoma jų nusiūpti. Taip tektų vertinti ir Danutės Bindokienės skiltyje (bal. 13 d. „Drauge“). „Komunistai Amerikoje“ apibūdintą naują Edmund Stevens knygą „The Secret World of American Communism“. Neabejotina, jog autorius, besiknisišdamas iš dalies atviruose KGB archyvuose, surado ir ligi šiol dar nežinomus dirbusių Kremliai amerikiečių pavardžių. Ryšium su tuo, be abejo, neišvengiamai prisime nam Sen. Joe McCarthy apklausinėjimai, siekė išaiškinti, kas JAV vyriausybėje ramstė ir nuo Kongreso akių dangstė įtariamus bei žinomus JAV komunistus.

Komunistai ir jų ginklaiešiai „Liberalai“ su JAV kairios žinybos talka padarė iš Sen. McCarthy pabaisą, kas nemažai nurogdino bei pritildė daugelį Amerigos atsiradusių komunizmo aukų. Tai gerokai užtrėvė kelią ir mūsų išievojus bendrai veiklai su Amerikos patriotais – antikomunistais. Dėl minėtos knygos išleidimo D. Bindokienė teisingai pastebi, „kad galbūt anuomet šis kontroversinis respublikonų partijos senatorius 'ne taip toli prašovė

Draugo fondo vajuos Los Angeles koordinatorių Vytautas Vidugiris vadovavęs DF pokylio programai.

Nuotr. Vl. Gilio

pro šalį.” Vienok ji pati „prašau pro šalį“, ta proga pakartotama netiesą, jog „per tą uolumą nukentėjo daug nekaltų žmonių“. Berods, dar tebegalioja seniai padarytas pasiūlymas laimėti krūvą dolerių, jei kas įrodytų bent vieną tokį „nukentėjimo“ atvejį...

Sen. McCarthy buvo sunaikintas ne už komunistų persekiojimą, bet už tai, kad jis, kaip tame „šilta-šalta“ žaidime, pradėjo artėti prie komunistų rėmusius „karštos“ klikos. Buves State departmeno „Security Clearance“ („Patikimumo aiškėjimo“) direktorius Otto Otepka, žinomas JAV vidaus saugumo ekspertas, vienoje kalboje Naples „Eagle Forum“ susirinkime pareiškė, jog McCarthy padaręs pagrindinę klaidą investiguodamas komunistus, o ne Council on Foreign Relation (CFR) tinklą. Prez. Clinton mokytojas, globulistas istorikas (pats CFR narys) Carroll Quigley, „Tragedy And Hope“ knygoje, skyriuje apie CFR irgi rašo apie tarptautinį „tinklą, kuris veikia iš dalies tuo pat būdu, kaip radikalūs dešinieji mano veikiant komunistus“.

Vilius Bražėnas
Bonita Springs, FL

UŽ MEDŽIOKLE

Laiškai „Draugo“ kovo 11 ir 31 d. laidoose labai puolė medžiotojus. Ar yra skirtumas tarp medžiotojo ir valgančio jau kitų paruošta mėsa?

Medžiotojas nušauna, išvalo, iškepa savo laimikį ir dar kaimyną pavaišina.

Nemedžiotoji visi tai padaro mėsininkas, išskyrus kaimyno pavaišinimą. Jeigu tai skerdyknė, kaip vieno laiško autorė sako, o ne sportas, tuomet vadinkime „Armour“, „Wilson“, „Swift“, „Tayson“ ir kitas bendroves, dominuojančias mėsos pramonę, sadistais, o ne gudriais kapitalistais.

Bronius Mikėnas
Woodridge, IL

AUKŲ VOKELIAI ŠERMENYSE IR SVEČIUOSE

Kiekvieną kartą atsisveikinimo metu su mirusiuoju šermenyneje apima negeras jausmas, kai tuoj po to prasideda įvairių organizacijų atstovų dalinimasis „grobiu“, surinktu vokeliais to vakaro metu.

Bal. 28 d. „Draugo“ laišku skyriuje tą nelemtai išsikerojusį paprotį – aukų rinkimą įvairiai labdarai šermenyje metu, aprašė K. Kubilienė.

Paprotys tikrai netiketas. Tikslas jų renkimas aukų nenuvertinamas, bet nei vieta, nei laikas tam tikslui netinkamas.

Laidotuvių namuose yra specialūs vokai, su dviem tikslingais įrašais: Šv. Mišių auka – mirusiojo sielos atminimui ir auka – atiduodama šeimos nuožūrai. Gaila, kad šv. Mišių auka beveik išsina iš „mados“, o ją išstumia jau „reikšmingesni“ už maldą buitiniai reikalai.

Petras Ironis Jokubka
Chicago, IL

LIETUVIAI PABUSKIME

Artėja gegužės 9 d., kada Rusija švęs 50 metų pergalės sukaktį prieš Didžiąją Vokietiją (Gross Deutschland). Atrodo, kad USA prez. Clinton važiuos į Rusiją, į tą šventę. Kyla klausimas, ar ir prez. Brazauskas norėtų į Maskvą ton šventę? Ką mums lietuviams, bendruomenei čia, Kanadoje, USA ir Lietuvoje daryti? Ogi rašyti iš šių kraštų spaudą ir surengti demonstracijas prie Rusijos ambasadų Kanadoje, USA ir Lietuvoje, paminint 45 metų sukaktį žiaurios vergijos SSR okupacijoje. Sovietų Sąjunga, vos pasibaigus karui, užkrovė vergija Lietuvai, Estijai, Latvijai ir visai Rytų Europai. Juk 1939 m. SSR ir Didžioji Vokietija susitarė ir okupavusios Lenkija, pasidalino. Be to, sovietų ir Vokietijos sutartimi vokiečiai pardavė Lietuvą sovietams, gaudami milijardus markių auksu.

1939 m. žiemą, sovietai užpuolė Suomiją, okupuodami teritoriją – Suomiją Kareliją. Vokiečiams okupuojant prancūzų sostinę Paryžių, 1940 m. sovietai pirmą kartą okupavo Lietuvą ir prasidėjo lietuvių tautos naikinimas. Pirmasis okupacijos mėnesiais buvo areštuota ir kalėjimuose daugiau kaip 2,000 žmonių. O 1941 m. buvo areštuota dauguma Lietuvos kariuomenės karininkų ir išvežta į Rusiją, kur jie ir žuvo, su mažomis išimtimis išliko gyvų. 1941 m. buvo areštuoti vyrai, moterys su šeimomis, vaikais ir seneliais, apie 35,000 buvo išvežti į Rusijos plotus – Sibirą, kur dauguma žuvo koncentracijos stovyklose nuo kankinimų, bado ir nepernešamų blogų gyvenimo sąlygų. 1941 metais, prasidėjus vokiečių ir sovietų karui, jie pasitraukdami masyviai šaudė ir kankino kalinius Telšiu – Rainių miškelyje, Praveniškiuose, Červenėje ir kitur. Ir buvę nepriklausomos Lietuvos kareiviai buvo išvaryti į Rusiją.

SSR pasiekė pergalę prieš vokiečius, bet pasiliko toliau Lietuvoje ir mums lietuviams buvo tąsa tos žiaurios SSR okupacijos, kad Lietuva nuo pirmos okupacijos (1940 m.) iki pabaigos neteko apie 500,000 gyventojų. Kas šeštas žmogus buvo sunaikintas. Čia yra mums proga vėl parodyti ir priminti pasauliui, kokia buvo Sovietų Sąjunga ir kokie yra rusai, matant įvykius Čėčėnijoje.

Dr. J. Uleckas
Toronto, Ont., Canada

KIEK LATVIJOJE GYVENA RUSŲ?

„Draugo“ balandžio 26 dienos vedamajame buvo parašyta, kad Latvijoje rusai sudaro „apie pusę gyventojų“. Norėčiau truputį patikslinti. Pagal BATU-N'ą (Baltic Chronology 1995 m. sausio 31 d.), šių metų sausio 27 d. Latvijos vyriausybė paskelbė davinius apie gyventojų pasiskirstymą pagal tautybes 1994 metais. Iš 2,478,260 Latvijos gyventojų 751,877, arba 30.3%, buvo rusai. Patys latviai sudarė 56.6%. Kitos pagrindinės tautybės pasiskirstė sekančiai: gudai 4.3%, ukrainiečiai 2.7%, lenkai 2.6% ir lietuvių 1.4%. Tarp 1989 ir 1994 metų rusų sumažėjo nuo 34.0% iki 30.3%, o latvių padidėjo nuo 52.0% iki 56.6%. Atrodo, kad kai kurie rusai grįžo į Rusiją. Gal dalinai dėl to per tą laikotarpį Latvijos gyventojų sumažėjo 188,307 žmonėmis. Vien Rygos mieste, kur rusai sudaro daugumą, gyventojų skaičius sumažėjo beveik 107,000. Dabar Rygoje gyvena apie 800,000, arba beveik trečdalis Latvijos gyventojų.

Zenonas Prūsas
Chillicothe, OH

DRAUGAS, antradienis, 1995 m. gegužės mėn. 9 d.

SKYRIUS REIKALINGAS

Nenorėčiau sutikti su Jono Daugėlos nuomone, kur jis savo laiške paskelbė, kad nereikia ištraukti iš užsienio lietuviškos spaudos. Reikia žinoti, kad ne visi pajėgia užsiprenumeruoti visų užsienyje išeinančių lietuviškų laikraščių. Be to, ir ne kiekvienas turi pakankamai

laiko juos paskaityti.

Svarbesnes žinias iš Lietuvos galime rasti „Draugo“ puslapiuose ir nevertėtų apkrauti laikraščio puslapių didesniu žinių skaičiumi.

Reikia tik dėkoti „Draugo“ redakcijai, kad įvedė skyrių „Iš užsienio lietuvių spaudos“.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

PADĖKA A.Š.A. JONAS PURTULIS

Mūsų mylimas Vyras ir Tėvas mirė 1995 m. balandžio 4 d. ir buvo palaidotas Floridoje balandžio 7 d.

Norime padėkoti visiems, kurie a.a. Jonui suteikė paskutinį patarnavimą, lankėsi šermyne ir palydėjo į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame dvasiškiams už rožančių koplyčioje, už maldas bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame visiems, kurie aukojo šv. Mišioms už a.a. Jono sielą.

Širdingiausia padėka Lietuvos Dukterų Dr-jos valdybai už rūpestį ir parodytą man nuoširdumą. Ačiū visiems, aukojusiems Dukterų Draugijai.

Dėkojame visiems, kurie pasiuntė velioniu gėlių, pareiškė užuojautą žodžiu ar raštu mūsų skaudaus liūdesio valandoje.

Dėkojame Lietuvių klubo pirmininkui A. Karniui už pravedimą atsisveikinimo koplyčioje ir visiems, kurie a.a. Jonui tarė paskutinį sudiev.

Dėkojame Lietuvių klubo chorui už giesmes bažnyčioje, karsto nešėjams ir šauliams už pagerbimą koplyčioje.

Dėkojame atvykusiems iš toliau atsisveikinti su a.a. Jonu: S. Liepai, A. Norkui ir Lindai Martini.

Dėkojame visiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Visiems nuoširdi padėka ir prašome nepamirškite a.a. Jono savo maldose.

Elena Purtulienė ir sūnus Vytas.

A.Š.A. SIMO PAULIAUS

gyvybės gijai nutrūkus, jo šeima, giliame liūdesyje likusią žmoną ONĄ, sūnus ALGIMANTĄ ir EDMUNDĄ, dukteris IRENĄ, ALDONĄ, ROMĄ bei jų šeimas ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liekame drauge su jumis giliame liūdesyje.

Teresė Maruškevičiūtė
Juozas Maruškevičius su šeima
Alina Jakubowski su šeima
Henrikas Rakauskas

A.Š.A. ALGIRDUI JOSIUKUI

mirus Lietuvoje, mūsų mielą sesę, buvusią pirmąją Detroito Dukterų D-jos pirmininkę, DANĄ ARLAUSKIENĘ ir jos šeimą, netekus vienintelio brolio, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu dalijamės giliu skausmu.

Detroito Lietuvos Dukterys

A.Š.A. MYKOLUI PAULIONIUI

mirus, jo tėvui AUGUSTINUI, sesutei ir broliui su šeimomis ir kitiems artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Balsienė
Gaižauskienė
Gedmintai
Mačioniai
Pupininkai
Purtulienė
Sabienė
Taorai
Vasiliauskai
Vaškiai
Žebertavičiai

A.Š.A. MYKOLUI PAULIONIUI

mirus, velionio šeimai – tėvams AUGUSTINUI ir VERONIKAI, seseriai RIMAI su šeima, broliui AN-TANUI bei kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

Vlodo Abramiko šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šv. Antano parapijoje, Cicero, IL, ketvirtadieniais, gegužės 11 ir 18 d., 6:30 v.v. bus gegužinės pamaldos su giedama Marijos litanija. Po pamaldų bus ir Mišios. Gegužės 25 d. — Kristaus Dangun Žengimo šventė — Šeštinės. Tą dieną 6:30 val. vakare Mišios bus angliškai, o 9:30 val. ryto — lietuviškai.

Povelykinis pabendravis. Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkė kviečia vakarinių priemiesčių lietuvių ir cepelinų pietus, gegužės 21 d., po 11 val. lietuviškų Mišių Šv. Antano parapijoje. Per pietus, kurie rengiami lietuviškiems reikalams paremti, bus ir laimės traukimas. Tad visi kviečiami skaniai pavalgyti, pasisvečiuoti ir lietuviškas kultūrinės įstaigas paremti.

Romo Kalantos minėjimas prie jo paminklo Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks gegužės 11 d., ketvirtadienį, 12 val. Ruošia R. Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko apylinkė. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Šv. Kryžiaus ligoninė, esanti 2701 W. 68 St., Čikagoje, suteiks dar vieną paslaugą — nemokama klausos patikrinimą žmonėms, kurie jaučia silpnėjantį girdėjimą ar kitas ausu problemas. Patikrinimas bus pirmadienį, gegužės 10 d., tarp 9:30 val. r. ir 4 val. p.p. Norintieji pasinaudoti šia paslauga, prašomi skambinti 312-471-5634.

Esame girdėję ir skaitė apie 1994 m. atidarytą Vilniuje Baltijos-Amerikos terapijos ir chirurgijos kliniką (Baltic-American Medical & Surgical Clinic). Šios privačios klinikos steigėjai dr. Kenneth Leavitt ir Timothy D. Jaroch atvyksta į Čikagą ir penktadienį, gegužės 12 d., 7 val. vak., „Seklyčios“ salėje pristatys klinikos darbų apžvalgą. Kviečiame visuomenę dalyvauti.

x Motinai geriausia kultūrinė dovana bus šį sekmadienį, kai po pietų ją nusivešime į „Perlų žvejų“ operos spektaklį. Šios operos bilietus šią savaitę iki šeštadienio 1 val. p.p. dar bus galima gauti „Patria“ parduotuvėje, 2638 W. 71st St., tel. 312-778-2100, o sekmadienį bilietai bus parduodami nuo 1 val. dienos Mortonio bilietų kasoje. Paskambinus į „Patria“, bilietai bus rezervuoti ir juos bus galima atsitiinti prieš spektaklį bilietų kasoje, 2423 S. Austin Blvd. Čia dar gaunami ir autobusų bilietai. Autobusai išvyks 1:30 val. p.p. nuo 69-tos ir Washtenaw gatvių Marquette I arke ir sustos Brighton Parke prie bažnyčios, 44 g-vė ir California, paimti važiuojančių ir operą. Prašome dalyvauti šiame vieninteliam spektaklyje su savo mamytėmis! Jūsų laukia mūsų Opera ir svečiai dainininkai iš Lietuvos — Ramutė Tumuliauskaitė, Bronius Tamašauskas, Arvydas Markauskas, Liudas Norvaišas, režisierius Elgijus Domarkas, mūsų maestro Alvydas Vasaitis ir Lietuvių Operos choras su chormeisteriu Ričardu Soku bei chormeisteriu Manigirdu Motkaičiu.

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Šakiečių klubo Čikagoje pusmetinis narių susirinkimas ir Motinos dienos minėjimas bus gegužės 12 d., penktadienį, Z. Kojak svetainėje, 4500 S. Talman Ave. Pradžią 1 val. popiet. Visi nariai prašomi dalyvauti, aparti artėjančios gegužės reikalus ir po to pasivažinti. Vaisėmis rūpinasi mūsų darbinė šeiminingė Anelė Ramanauskienė.

Jūratė Maskaliūnienė, Lietuvos Operos ir baleto teatro balerina, pirmą kartą pasirodys mūsų operos spektaklyje šį sekmadienį Morton auditorijoje. Ji yra baigusi Čiurlionio meno mokyklą, o balete — tiek klasikinius, tiek ir moderniusius — vaidmenis atlikusi jau per visą dešimtmetį. Ypač jai patinka šokti „Makbete“, taip pat Mariją Magdalielę vengru choreografo Fodorio balete „A Proba“ ir Ana „Žydrajame Dunajuje“. Turi paruošusi Adelės vaidmenį „Albos namų“ balete ir dalyvavusi šokių festivalyje Koelno mieste. Dvejuis metais dirbo Krokuvos operoje ir ten šoko taip pat ir Krokuvos Gala koncertuose. „Perlų žvejų“ spektaklyje ji atliks partiją, kuri išreiškia Bramos valią per visus tris tos operos veiksmus.

Jaunučių ateitininkų stovyklos ruošos komiteto sudaro: Ona Daugirdienė, Pranutė Domanskienė, Dana Gylienė, Živilė Jonikienė, Roma Kuprienė, Lidija Ringienė ir Vakarė Valatienė. Jaunimas, nuo 16 m. amžiaus, norintis vadovauti ar dirbti stovykloje kreipiasi į Daną Gylienę (tel. 708-257-3424). Visais kitais stovyklos reikalais kreipiamasi į Oną Daugirdienę (tel. 708-325-3277) ar Pranutę Domanskienę (tel. 708-246-0049).

Jūratė Maskaliūnienė.

O'Hare aerodromas yra vienas judriausių visame pasaulyje. Per jį kasmet keliauja šimtai tūkstančių keleivių, net į tolimiausius mūsų planetos užkampius. Dabar O'Hare pradeda garsėti ir kaip meno centras, įkurtas tarptautinių skrydžių skyriuje, į kurį pirmiausia patenka keleiviai iš kitų kraštų. Tarp daugybės meno kūrinių tame centre įrūšta ir nuolatinė vitražų paroda, susidedanti iš 44 senovinių bei modernių kūrinių. Pernai pro tuos vitražus praėjo ir jais gerėjosi bent 6 mil. žmonių, o dailininkų-vitražistų tarpe yra ne tik Frank Lloyd Wright, Louis Sullivan, Franz Mayer, bet ir lietuvis Adolfas Valeška.

x Ieškoma patyrusi, restoranuose dirbusi virėja lietuviškam restoranui. Alga susitarus. Darbas kasdien. Kreiptis: tel. 312-767-9866. (sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienė, Travel Centre, Ltd., tel. 708-528-0773. (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Silvija Fabijonaitė ir Angelo Comeaux, gyvenantys netoli Seattle, WA, š.m. kovo 3 d. susilaukė sūnaus — Dovydo Aleksandro, o mažasis dvimetis broliukas Angelo — brolio. Vaisiais rūpinasi seneliai, inž. Romas ir Rita Fabijonai, Palos Park, IL, bei Rudolph ir Patricia Comeaux Čikagoje. Silvija jau antrą kartą išrinkta Washington valstijos Lietuvių Bendruomenės vicepirmininke, dalyvavusi „Lietučių“ tautinių šokių grupėje, priklauso Lietuvos Dukterų draugijai.

Sekmadienį, birželio 4 d., 5 val. po pietų, Pasaulio lietuvių centre vyks abiturientų supažindinimo su lietuviška visuomene pokylis. Jame kviečiami dalyvauti visi gimnazijų abiturientai, jų tėvai, artimieji ir visuomenė, nes tai puiki proga pasveikinti mūsų jaunimą, juo pasidžiaugti ir palinkėti sėkmės ateitai. Prisiminkime, kad jauni asmenys turi gerą atmintį: jeigu lietuviška visuomenė juos maloniai ir šiltai priims, užaugę ir jie noriai jungsis ir tos visuomenės veiklą. Rezervacijos priima Daina Dumbrienė, tel. 312-476-3586.

Prof. Ignacas Uždavinys, LR Seimo narys, kalbės Lietuvių Fronto Bičiulių konferencijoje gegužės 12 d., penktadienį, 6 val. vak. pobūvio metu Ateitininkų namuose, Lemonte. Prof. Ig. Uždavinys yra Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos valdybos narys ir vienas iš Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos vadovujančių asmenų.

Lietuvių dantų gydytojų sąjunga, Chicago, IL, paaukojo „Draugui“ 100 dol. Šie gydytojai, kurie rūpinasi pagelbėti žmonių dantų sveikatą stoviu, nepamiršo ir savo laikraščio, atsiųsdami pagalbą ir jo sustiprinimui. Už mūsų pastangų įvertinimą ir auką tariame nuosirdų acū.

Gegužės 14 d., tuoj po 11 val. šv. Mišių (maždaug 12 val.), Pal. Jurgio Matulaičio misija kviečia visus į didžiąją Pasaulio lietuvių centro salę, kur ruošiami Motinos dienos progą pietūs, o pilnas skiriamas misijos reikalams. Rezervacijos priima Aldona Palekienė 708-448-7436 ir Birutė Navickienė 708-739-0363.

Anais laikais Lietuvoje močiutė sengalvėlė dukrelei kraitelį krovė, mokė baltas drobeles austi, kad ir pati galėtų kraičio skrynias pripildyti. Taip pat vestuvių pročiūose buvo įprasta, kad marti gražiais audiniais apdovanoja savo vyro gimines — anytą ir šešurą, mošas, dieverius... Nors dukrelės ir martelės čia drobelių neauzdžia, bet paprotys yra gražus ir vertas mūsų dėmesio. O kad taip Motinos dienos progą apdovanotume mamas, anytas, močiutes, gražiais lietuviškais audiniais: staltiese, rankšluosčiu, takeliu, pagalvėle? Tai būtų gražus ir ilgalaiskis prisiminimas, daug ilgesnis už kvepalų buteliuką ar gėlių puokštelę. Gražiausią lietuviškų audinių, specialiai paruoštų eksportui, galima gauti „Drauge“ (o taip pat ir knygu, muzikos įrašų ir plokštelių). Tai prasmingos dovanos Motinos dienos progą. Atvykite ir pasirinkite.

PAŽINKIME VAIKĄ

„Pažinkime vaiką“ — tai šūkis, daugiau kaip 35 metus vedantis Amerikos Lietuvių Montessori draugiją. Įkurta 1958 m. rūpintis priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimu, draugija pirmiausia atidarė „Vaikų namelius“ Marquette Parko apylinkėje 1963 m. o „Žiburėlio“ mokyklėlę Lemont — 1983 m. Nuo tų pirmųjų metų šios abi mokyklėlės išleido kelis šimtus lietuviukų ir tolimesnį mokslą ir gyvenimą su pasitikėjimu savimi ir pagarba kitais, nes tai ugdo montessorinę programą.

Abi mokyklėlės ir šiandien tebeveikia. Šiais mokslo metais jose šešias auklėtojas moko 49 lietuvius vaikučius, nuo dvejų su puse iki 6 m. amžiaus.

Kartu su demografiniais pasikeitimais, Lemonto „Žiburėlis“ kasmet auga, atspindėdamas didesnę skaičių lietuvių šeimų, besikeliančių į Čikagos pietvakarinis priemiesčius. Vedėja Danutė Dirvionienė šiais mokslo metais rūpinasi net 39 vaikučiais. Ji „Žiburėlį“ nuo mažytės mokyklėlės „laukuose“ išaugino į stiprią Montessori mokyklą lietuvių centre. Po tiek darbo metu D. Dirvionienė ruošiasi 1996-1997 mokslo metais perleisti savo pareigas naujai mokyklėlei vedėjai Vidai Slapšienėi.

Pirmoji Montessori draugijos mokyklėlė Marquette Parke, dabar vadinama Kriauceliūnų vardu „Vaikų nameliais“, taip pat tebeveikia, paskutiniu metu sustiprėjusi keliais naujais mokinukais. Namelių vedėja Jolanta Andrejevičienė prižiūri mažesnę mokyklėlę, kurioje mokosi apie 10 vaikučių. Jolantos žodžiais: „visi sudarom tarpusavio šeima“.

Nors šiuo metu Marquette Parko apylinkė keičiasi, dr. Leonas Kriauceliūnas pastoviai remia mokyklėlei veiklą, garantuodamas „Vaikų namelių“ patalpas, „kol nors vienas vaikas“ nori lankyti mokyklėlę ir patirti lietuvišką Montessori auklėjimo sistemą.

Pareigingi tėvai, besirūpinami savo vaikų lietuvišku ugdymu, sudaro draugijos nesaibiančios energijos branduolį, tačiau ir kitų rėmėjų yra nemažai. Šio pavasario madų parodoje, suruoštoje abiejų

Vytas Macys, Sunny Hills, FL, mums rašo: „Mano dukra Jūratė š.m. balandžio mėn. apgynė daktaro laipsnį iš klinikinės psichologijos. Ta proga noriu jai užsakyti dienraštį 'Draugą'. Linkiu 'Draugui' šviesios ateities“. Dienraščio ateitis tikrai bus šviesi, jeigu atsisiras daugiau tokių susipratusių tėvų, kurie mokslo baigimo ar kitomis progomis savo vaikams užprenumeruos „Draugą“. Tikimės, kad dr. Jūratė ilgai pasiliks „Draugo“ skaitytojų šeimoje ir linkime jai sėkmės tolimesniuose darbuose.

Kriauceliūnų vardu Vaikų namelių auklėtiniai pavasarinėje išvykoje į „Little Red School House“. I eil. iš kairės: Arija, Aleksytė, Andrius; II eil.: Gintaras, Daina ir Andrew.

Jaunimo centro Moterų klubo narės, pasirodusios prie velykinio stalo vaišinti svečius. Iš kairės: Sofija Jurkūnienė, Sofija Kikilienė, Emilija Valantinienė, Anelė Pocienė, Sofija Pleniėnė, Sofija Adomėnienė, Viktorija Valavičienė, Rita Šakėnienė ir Nijolė Kavackienė.

mokyklėlių pastangomis, atsilankė apie 400 žiūrovų-rėmėjų. Ir šiais metais Varno Montessori draugija, nors baigusi savo veiklą, paaukojo 3,000 ALM draugijai. Auka buvo draugijos direktorių paskirta paruošti naujas Montessori mokytojas. Du svarbesni Montessori įvykiai planuoti gegužės mėnesį. Sekmadienį, gegužės 7 d. buvo suruošta „atvirų durų diena“ „Vaikų nameliuose“, kad jaunos šeimos galėtų susipažinti su mokyklėlių patalpomis ir veikla. Nors ši diena praėjo, bet tėvai kviečiami aplankyti „Vaikų namelius“, kurie yra 2743 W. 69th St., skersai nuo Šv. Kryžiaus (Holy Cross) ligoninės.

Gegužės 16 d. vyks metinis ALM draugijos susirinkimas, į kurį kviečiami visi draugijos nariai (nauji nariai visuomet laukiami ir pageidaujami). Susirinkimas rengiamas Oak Lawn Hilton viešbutyje, prie 94-tos ir Cicero gatvės. Pradžią 7 val. vak. Bus renkami du nauji direktoriai ir draugijos taryba.

Ateinantį rudenį draugija pradės 38-tuosius montessoriškos lietuviškos veiklos Čikagoje metus. Ir po tiek metų džiugu matyti, kad numatomi galbūt stipriausi ir sėkmingiausi mokyklėlių darbo metai!

Juozas Kapačinskas
ALM draugijos pirmininkas

„LAIŠKŲ LIETUVIAMS“ 36-JI METINĖ ŠVENTĖ

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje, Čikagoje 1995 m. balandžio 30 d. Šv. Mišias atnašavo kun. Antanas Saulaitis, SJ, koncelebruojant kun. Juozui Vaišniui, SJ, ir kun. Algirdui Paliokui, SJ. Pamokslą pasakė kun. A. Saulaitis, vargonais grojo Kazys Skaigirys, o giedoją visi dalyvavusieji šv. Mišiose.

Šv. Mišios buvo aukotos už mirusius, ypač prisimenant neseniai amžinybėn iškeliausias Aleksandrą Likanderienę ir Salomėją Endrijonienę. ir už „Laiškai lietuviams“ skaitytojus, rėmėjus bei bendradarbius.

Gražiai išpuošta JC didžioji salė greit buvo pilna svečių. Stalai atrodė labai pavasariškai, papuosti gyvomis pavasario gėlėmis ir ką tik išspausiais žirginėliais bei geltonų ir žalių servetėlių

spalvomis. Žmonės jaukioje nuotaikoje linksmai šnekučiausi, laukdami šventės pradžios.

Šventę pradėjo kun. Juozas Vaišnys, SJ, „Laiškai lietuviams“ redaktorius. Jis sakė, kad šiemet jau 36-tąjį kartą įteikiama „Laiškai lietuviams“ konkurso premijos. Jis pasidžiaugė, kad paskutiniu laiku konkurso rašiniams, daugiausia iš Lietuvos, užpildomi žurnalo „Vaikų nameliuose“, kad jaunos šeimos galėtų susipažinti su mokyklėlių patalpomis ir veikla. Nors ši diena praėjo, bet tėvai kviečiami aplankyti „Vaikų namelius“, kurie yra 2743 W. 69th St., skersai nuo Šv. Kryžiaus (Holy Cross) ligoninės.

Gegužės 16 d. vyks metinis ALM draugijos susirinkimas, į kurį kviečiami visi draugijos nariai (nauji nariai visuomet laukiami ir pageidaujami). Susirinkimas rengiamas Oak Lawn Hilton viešbutyje, prie 94-tos ir Cicero gatvės. Pradžią 7 val. vak. Bus renkami du nauji direktoriai ir draugijos taryba.

Ateinantį rudenį draugija pradės 38-tuosius montessoriškos lietuviškos veiklos Čikagoje metus. Ir po tiek metų džiugu matyti, kad numatomi galbūt stipriausi ir sėkmingiausi mokyklėlių darbo metai!

Juozas Kapačinskas
ALM draugijos pirmininkas

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje, Čikagoje 1995 m. balandžio 30 d. Šv. Mišias atnašavo kun. Antanas Saulaitis, SJ, koncelebruojant kun. Juozui Vaišniui, SJ, ir kun. Algirdui Paliokui, SJ. Pamokslą pasakė kun. A. Saulaitis, vargonais grojo Kazys Skaigirys, o giedoją visi dalyvavusieji šv. Mišiose.

Šv. Mišios buvo aukotos už mirusius, ypač prisimenant neseniai amžinybėn iškeliausias Aleksandrą Likanderienę ir Salomėją Endrijonienę. ir už „Laiškai lietuviams“ skaitytojus, rėmėjus bei bendradarbius.

Gražiai išpuošta JC didžioji salė greit buvo pilna svečių. Stalai atrodė labai pavasariškai, papuosti gyvomis pavasario gėlėmis ir ką tik išspausiais žirginėliais bei geltonų ir žalių servetėlių

spalvomis. Žmonės jaukioje nuotaikoje linksmai šnekučiausi, laukdami šventės pradžios.

Šventę pradėjo kun. Juozas Vaišnys, SJ, „Laiškai lietuviams“ redaktorius. Jis sakė, kad šiemet jau 36-tąjį kartą įteikiama „Laiškai lietuviams“ konkurso premijos. Jis pasidžiaugė, kad paskutiniu laiku konkurso rašiniams, daugiausia iš Lietuvos, užpildomi žurnalo „Vaikų nameliuose“, kad jaunos šeimos galėtų susipažinti su mokyklėlių patalpomis ir veikla. Nors ši diena praėjo, bet tėvai kviečiami aplankyti „Vaikų namelius“, kurie yra 2743 W. 69th St., skersai nuo Šv. Kryžiaus (Holy Cross) ligoninės.

ragino kitus rašyti apie savo šeimas ir baigė, pabrėždama, kad „be jėzuitų išeišija būtų kitokia, ne tokia stipri, sąmoninga ir lietuviška!“

Indrė Bartašiūnienė savo jautriame žodyje nurodė, kad tema „Seima — meilės mokykla“ ji pasirinko dėl to, kad ta tema jau tokia paprasta, artima, suprantama, nes ji turėjo laimingą vaikystę ir gerumo, santarvės, abipusio supratimo žodžiai gyvens ir jos šeimoje. Dėkodama kun. Vaišniui, ji išreiškė dėkingumą ir Lietuvos jaunimo vardu: „Kiekvienas jaunas žmogus, kuris susidomi konkurso temomis, prisėda, parašo, o gal tik — susimąsto, — jau savaime tampa truputį geresnis“, baigė ji.

Mecenatų vardu kalbėjo Aleksas Lauraitis. Jis sveikino laimėtojus, dėkojo tėv. Vaišniui ir linkėjo jam dar daug kūrybingų ir darbingų metų!

Meninę vakaro programą pravedė rašyt. Nijolė Jankutė-Užubalienė. Jaunutė smuikininkė, neseniai atvykusi iš Lietuvos, Kristina Rupeikaitė, akompanuojant jos motinai Galinai Rupeikajenei, pagrojo Bach-Gounod „Ave Maria“.

Tada Aldona Jurkutė šiltais žodžiais prisiminė temą „Seima — meilės mokykla“ ir kad vienos ta tema rašiusios, konkurso laimėtojos (Indrės Bartašiūnienės) mėnesio dukrytė, Mildutė, jau irgi dalyvauja šioje šventėje. Toliau, kalbedama apie šeimą, ji pabrėžė jai labai patikusį vienos rašinio autorės sakinį, kad „šeima — meilės mokykla, o pažymius rašys mums Viešpats“.

Aldona Jurkutė sakė, kad didelę reikšmę šeimai turi pasakos. Dėl to ji ir padeklamavo ištiesą Vytės Nemunėlio „Meškiuką Rudnosiuką“, kurį ja išmokė jos mamytė, kai Aldona buvo dar tik 8 m. Ji sakė, kad šią pasaką skiria visoms mamoms ir savo jau mirusia mamutei.

Ir ne tik mamoms salėje bei tėvai, bet ir kiti svečiai su įdomu sekė Aldonos meniška perteikta „Meškiuką Rudnosiuką“, gal prisimindami ir savo jaunus dienas, kai skaitė, deklamavo ir dainavo „Šiumpu pumpu“... O jai baigus, Nijolė Užubalienė pridūrė, kad „Meškiukas Rudnosiukas“ niekada nepasens.

Po to Kristina Rupeikaitė, akompanuojant Galinai Rupeikajenei, dar pagrojo kelis kūrinius: Delibe „Picikato“ iš baleto, „Silvia“ ir Šostakovič „Romansą“ ir Dankle „Ižanga, tema ir variacija“.

Programos atlikėjomis N. Užubalienė prisegė po gėlę. Po programos N. Užubalienė pakvietė kun. Algirdą Palioką sukalbėti maldą, o po jos sekė skani vakarienė. Pavalgius Albina Ramanauskienė pravedė loteriją. Pasidžiaugus laimėjimais ir pasišnekučiaus, svečiai skirstėsi namo patenkinti ir dėkingi kun. Vaišniui ir jėzuitams už „Laiškai lietuviams“ ir už jų skleidžiamą lietuviškumo ir religingumo dvasią, kuri suburia apie juos žmones iš plačių apylinkių.

Aldona Šmulskštienė